

پست‌البرق

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دوره‌های مهارت‌افزایی
در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

سال انتشار: ۱۳۹۷

شماره تماس: ۰۲۱-۸۲۲۳۳۵۵۱

نمایر: ۰۲۱-۸۸۵۷۵۶۶۲

وب سایت: industry.msrt.ir

ایمیل: industry@msrt.ir

نشانی دبیرخانه: تهران، شهرک قدس، پلوار خوردین
خیابان هرمزان نیش خیابان پیروزان جنوبی

آموزش نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد متناسب با نیاز های بازار کار (فعلی و آتی) و ارتقای توان کارآفرینی با مسئولیت نظام آموزشی کشور و توأم کردن آموزش و مهارت و جلب همکاری بنگاه های اقتصادی جهت استفاده از ظرفیت آن ها

سیاست های کلی اشتغال ابلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری ۲۸ تیر ماه ۱۳۹۰

اگر در کنار علم، مهارت وجود نداشته باشد، هیچ فایده ای ندارد. بدون تردید اگر اشتغال ایجاد شود و دانشگاه ها مهارت آموزی را مورد توجه قرار دهند، از روند تلاش برای اخذ مدرک کاسته خواهد شد.

بیانات در نشست صمیمی با روسای دانشگاههای کشور
۱۳۹۶/۱/۲۹

مهارت افزایی برای دانشجویان در حین تحصیل از جمله مواردی است که باید به جدیت دنبال شود.

نشست روسای دانشگاه ها در بیرجند ۲۰ مهر ۱۳۹۷

صفحه ۶	پیش گفتار	
صفحه ۷	الزامات قانونی	
صفحه ۸	اهداف	
صفحه ۱۱	مهارت افزایی در دانشگاه های دنیا	
صفحه ۱۷	برنامه های وزارت	
صفحه ۲۳	اقدامات صورت گرفته	
صفحه ۲۹	عملکرد دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی	
صفحه ۴۱	تجربیات موفق دانشگاه ها	
صفحه ۴۹	جمع بندی	

به نام خدا

آمارهای موجود در خصوص اشتغال دانش آموزان و تعداد دانشجویان کشور بیانگر ناکافی بودن نرخ اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی می باشد. عوامل متعددی از جمله بهبود فضای کسب و کار، کاهش تصدی گری دولت و نهادها، استفاده بهینه از بازار کار و نیازهای کشور، مدیریت همکاری های بین المللی و بهبود کیفیت نیروی کار دانش آموخته منجر به حل این مشکل خواهد شد. بهبود کیفیت نیروی کار دانش آموخته از وظایف نظام آموزشی کشور بوده و عوامل دیگر نیز می بایست مورد توجه نهادهای ذیربط قرار گیرد. چالش های موجود در راستای مهارت افزایی و اشتغال فارغ التحصیلان را می توان ناشی از ناهمخوانی برنامه ها و متون درسی یا تئوری های واقعی بازار کار، عدم وجود مهارت های عمومی و شغلی، کمبود فرصت های تجربه عملی و عدم وجود آمار اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی و نبود زمینه های کاری در جامعه پرشمرد، بدین منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اجرای برنامه های مهارت افزایی در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی، توسعه دوره های کارآموزی، همکاری در تدوین چارچوب نظام صلاحیت حرفه ای و رصد اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی را در برنامه های خود قرار داد. در راستای اجرای برنامه های فوق تفاهم نامه همکاری با سازمان آموزش فنی و حرفه ای به منظور توسعه دوره های مهارتی در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی، طراحی و تعریف دوره های مهارتی متناسب با سطح معلومات دانشجویان، توسعه مراکز جواز دانشگاه و جایگزینی دوره های مهارتی سازمان با دوره های کارآموزی دانشجویان تدوین و اجرایی گردید. همچنین به منظور تشویق دانشجویان به گذراندن دوره های مهارتی که به بهبود وضعیت اشتغال آن ها کمک خواهد کرد تفاهم نامه همکاری با استاد کل نیرو های مسلح منعقد گردید تا مشمولاتی که در دوران دانشجویی در دوره های مهارتی شرکت نمودند امتیاز خدمتی اخذ نمایند. پیمایش اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی نیز در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی در سال ۱۳۹۷ اجرا شد که بیش از ۸۰ دانشگاه آمار اشتغال فارغ التحصیلان خود را اخذ و ارسال نمودند. اقدامات بسیار خوبی نیز در راستای تدوین چارچوب نظام صلاحیت حرفه ای صورت گرفته است. در گزارش حاضر که با هدف لرایه قسمتی از برنامه ها و اقدامات جاری و آتی وزارت علوم تحقیقات و فناوری در خصوص توسعه دوره های مهارت افزایی تهیه شده است، وضعیت دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی در برگزاری دوره های مهارت افزایی و تجربیات موجود آن ها مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

دکتر مسعود برومند

معاون پژوهش و فناوری

۱ / الزامات قانونی

فاصله بین بخش صنعت و آموزش های دانشگاهی و عدم انطباق این آموزش ها با نیازهای بازار کار، یکی از مشکلات اساسی است که منجر به افزایش مستمر نرخ بی کاری دانش آموختگان دانشگاهی می شود. دلایل متعددی منجر به بروز این مشکل شده است، لیکن یکی از دلایل مهم آن، عدم کسب مهارت های مورد نیاز بازار کار در دوره تحصیل است. بر همین اساس ساماندهی دوره های مهارتی و کارآموزی دانشجویان و پیمایش مستمر اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی در اسناد بالادستی مورد تاکید قرار گرفته و بیش از پیش بر اهمیت موضوع افزوده است. برخی از عناوین که در اسناد بالادستی مورد تاکید قرار گرفته است عبارتند از:

- سیاست های کلی اشتغال ایلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری (آموزش نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد متناسب با نیازهای بازار کار (فعلی و آینده) و توأم کردن آموزش و مهارت و جلب همکاری پنگاه های اقتصادی جهت استفاده از ظرفیت آن ها) :
- سند چشم انداز ۱۴۰۴، بند ۷۶ برنامه ششم توسعه (افزایش سهم آموزش های مهارتی در نظام آموزشی کشور):
- برنامه اشتغال فراگیر مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی (اقدام به منظور متناسب سازی تحصیل و اشتغال، توسعه دوره های کارآموزی و کارورزی در دوره های آموزش عالی، نظارت بر دوره های آموزشی کاربردی برگزار شده در محیط های دانشگاهی با رویکرد افزایش اشتغال پذیری، رتبه بندی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی بر مبنای میزان اشتغال پذیری فارغ التحصیلان و ...) :
- تصویب قانون نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی در آذر ماه ۱۳۹۶:

۲ / اهداف

در شرایط متعارف اقتصادی یکی از دلایل بیکاری و مهم تر از آن پایین بودن نرخ بهره وری نیروی کار، کمبود صلاحیت های حرفه ای مورد نیاز دانش آموختگان است. ارتقای کیفیت آموزش، روزآمدسازی برنامه های درسی، تجهیز آزمایشگاه ها، کارگاه ها و سایر فضاهای یادگیری که به جنبه عملی آموزش مربوط است، سازماندهی اجرای کارآموزی، کارورزی و بخش های کاربردی یادگیری مهارت در دانشگاه ها، انتخاب دروس اختیاری تقاضامحور، افزایش آموزش های آزاد دانشجویان در قالب فرارنامه ای و یادگیری های غیررسمی، می تواند به ارتقای صلاحیت های دانشجو پس از فراغت از تحصیل و هنگام ورود به جرگه متقاضیان کار کمک کند. با بازنگری مداوم در برنامه های درسی و یکپارچگی سیاست ها، برنامه ها و اقدامات در دوران تحصیل دانشجو، امکان ارتقای اثربخشی برنامه و از آن طریق، بهبود در مهارت و اشتغال پذیری دانشجویان بیشتر می شود. برخی از اهداف برگزاری و ساماندهی دوره های مهارت افزایی به شرح ذیل می باشد:

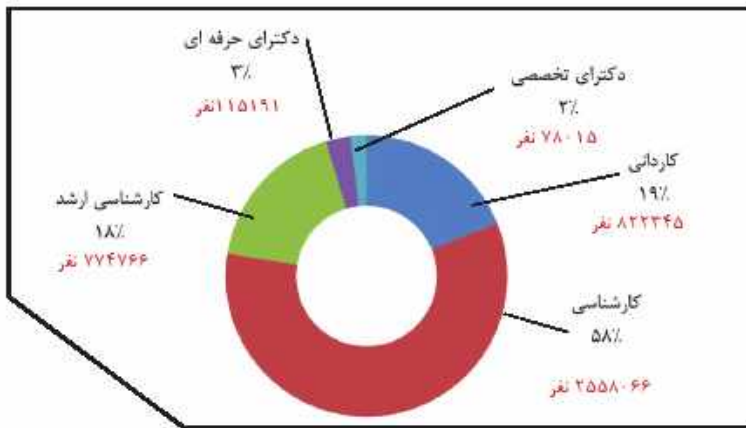
۱. ارتقای توانمندی های مهارت های شغلی و حرفه ای دانشجویان و دانش آموختگان دانشگاهی به عنوان نیروی ماهر و مورد نیاز بازار کار کشور؛
۲. افزایش سهم آموزش های مهارتی و فناوری پایه در برنامه درسی رشته های غیرمهارتی (دروس اختیاری)؛
۳. توسعه آموزش های مهارتی متناسب با نیاز بازار کار از طریق همکاری با دستگاه های اجرایی
۴. نوسازی و تقویت بنیه انسانی و مادی دانشگاه ها در محور جنبه های عملی برنامه شامل آزمایشگاه ها، کارگاه ها، بازدیدها، عملیات میدانی و سایر فعالیت های توانمندساز دانشجویان کلیه رشته های تحصیلی؛
۵. مشاوره هدایت شغلی و آموزشی به منظور بهبود شناخت دانشجویان از دوره های مهارتی، حرفه ها و مشاغل؛
۶. ارتقای کمی و کیفی رویدادهای مرتبط با اشتغال و مهارت های مرتبط در دانشگاه ها
۷. سازماندهی برگزاری دوره های آموزش مهارتی در دانشگاه و هم افزایی ظرفیت های موجود؛

۱-۲ وضعیت اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی

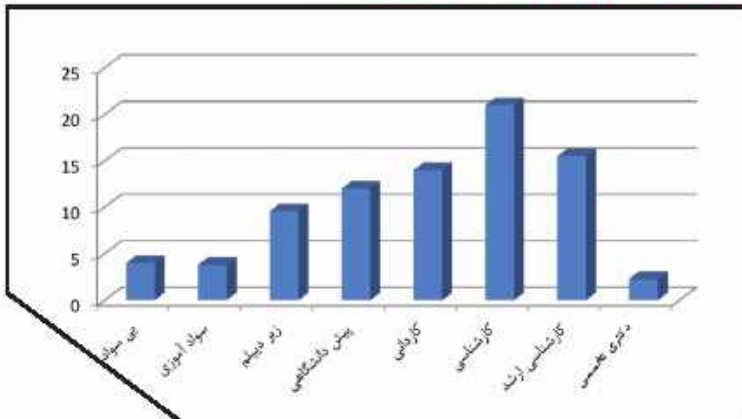
با نگاه به برخی از آمارهای موجود در خصوص اشتغال دانش آموختگان و بررسی تعداد دانشجویان کشور مشخص می‌گردد که وضعیت اشتغال دانش آموختگان دانشگاهی، مناسب نمی‌باشد. بهبود کیفیت نیروی کار دانش آموخته از وظایف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد ولی بهبود فضای کسب و کار، کاهش تصدی گری دولت و نهادها، استفاده بهینه از بازار کار و نیازهای کشور، مدیریت همکاری‌های بین‌المللی و... متولیان دیگری دارد که در اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی بسیار حائز اهمیت می‌باشند و می‌بایست در آن حوزه‌ها نیز اقدامات موثر و جدی نیز صورت گیرد.

تعداد دانشجویان کشور:

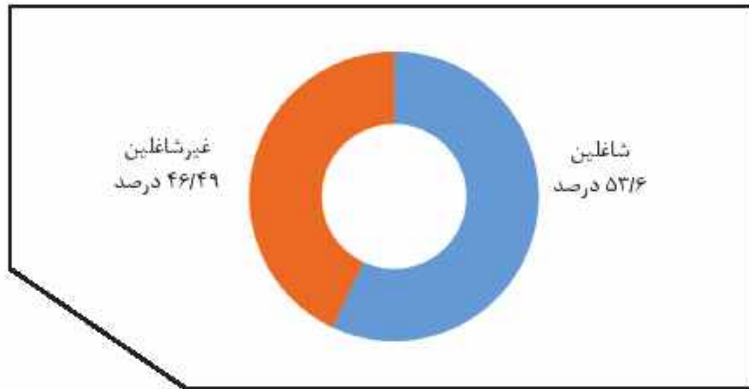
مرکز آمار ایران، سال ۹۵

توزیع نرخ بیکاری با توجه به میزان تحصیلات:

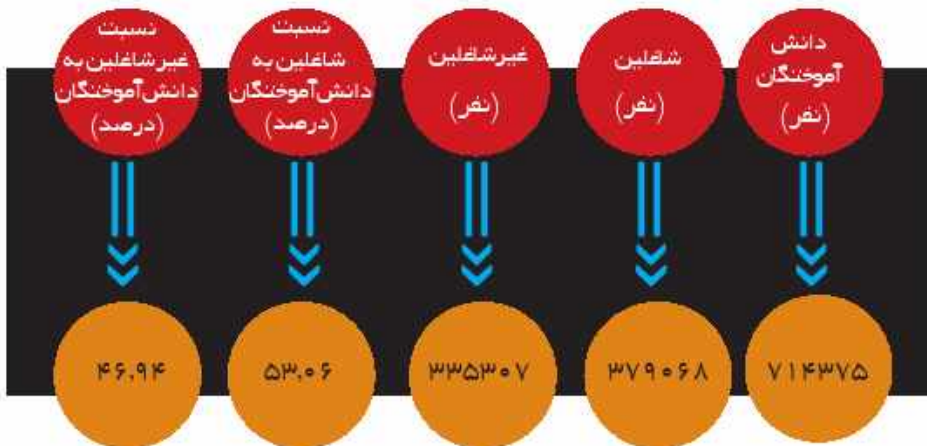

مرکز آمار ایران، نتایج آمارگیری نیروی کار تا سال ۹۵

درصد اشتغال دانش‌آموختگان سال ۹۳-۹۲ دارای سوابق بیمه ای
پراساس بیمایش سال ۱۳۹۷ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

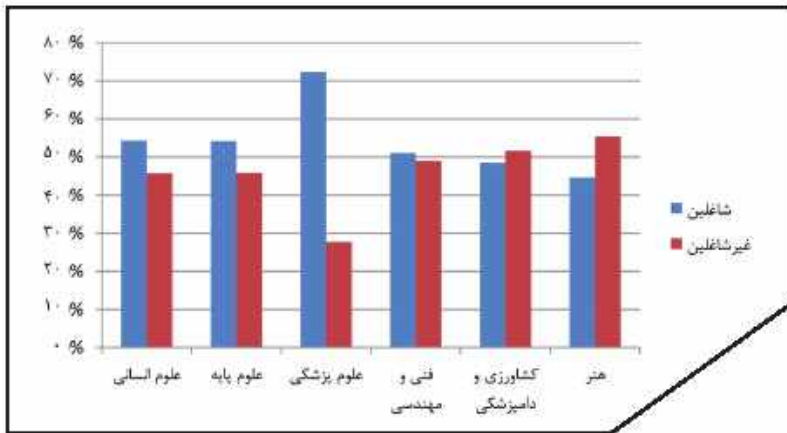

دوره هفت مهارت افراش در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

نتایج به دست آمده از بیمایش نشانگر این موضوع است که ۵۳/۰۶ درصد از کل فارغ التحصیلان شاغل و دارای سوابق بیمه ای هستند.

درصد اشتغال دانش‌آموختگان به تفکیک گروه‌های تحصیلی
بر اساس سیمایش سال ۱۳۹۷ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

علوم انسانی	علوم پایه	علوم پزشکی	فنی و مهندسی	کشاورزی و دامپزشکی	هنر	غیر شاغلین
۱۳۹۵۲۴	۱۹۳۳۹	۸۸۹۳	۱۲۴۵۱۰	۱۸۸۵۸	۲۴۱۸۳	۱۶۵۸۶۱
۱۶۵۸۶۱	۲۲۸۴۲	۲۳۱۸۲	۱۲۹۹۳۹	۱۷۷۰۸	۱۹۵۳۶	۳۷۹۰۶۸

نسبت شاغلین به دانش‌آموختگان (درصد)	شاغلین	دانش‌آموختگان	گروه تحصیلی
۵۴,۳۱	۱۶۵۸۶۱	۳۰۵۳۸۵	علوم انسانی
۵۴,۱۵	۲۲۸۴۲	۴۲۱۸۱	علوم پایه
۷۲,۲۷	۲۳۱۸۲	۳۲۰۷۵	علوم پزشکی
۵۱,۰۷	۱۲۹۹۳۹	۲۵۴۴۴۹	فنی و مهندسی
۴۸,۴۲	۱۷۷۰۸	۳۶۵۶۶	کشاورزی و دامپزشکی
۴۴,۶۹	۱۹۵۳۶	۴۳۷۱۹	هنر
۵۳,۰۶	۳۷۹۰۶۸	۷۱۴۳۷۵	مجموع

دوره‌های مهارت‌افزایی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

۳ / مهارت‌افزایی در دانشگاه‌های دنیا

سرعت تغییر مشاغل در دنیا بسیار بالا می‌باشد. مشاغل تازه ای بوجود آمده و مشاغل دیگر از بین می‌روند. این تغییرات در محیط‌های کسب و کار نیز تاثیرگذار بوده‌اند به گونه‌ای که بر اساس گزارش فروم جهانی اقتصاد:

- ۶۵ درصد از کودکانی که امروز وارد مدرسه می‌شوند، در آینده در مشاغلی کاملاً جدید که امروز وجود ندارند مشغول به کار خواهند شد؛
- ۵۰ درصد از دانشی که یک دانشجو در سال اول تحصیل خود در یک رشته فنی کسب می‌کند در زمان فارغ التحصیلی او تاریخ گذشته است؛
- ۵۱ میلیون شغل طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۰ به دلیل تغییرات برهم زننده بازار از بین خواهند رفت؛
- تا سال ۲۰۲۰، بیش از یک سوم مهارت‌های مهم مورد نیاز برای اکثر مشاغل، مهارت‌هایی هستند که در مشاغل امروزی حیاتی محسوب نمی‌شوند؛

بر اساس گزارش بالا، ۱۰ مهارت برتر در سال ۲۰۱۵ و ۲۰۲۰ در جدول زیر فهرست شده‌اند:

مهارت‌های برتر در سال ۲۰۲۰	مهارت‌های برتر در سال ۲۰۱۵
حل مسایل پیچیده	حل مسایل دشوار
تفکر انتقادی	کار گروهی
خلاقیت	مدیریت منابع انسانی
مدیریت منابع انسانی	تفکر انتقادی
کار گروهی	اصول مذاکره
هوش عاطفی	کنترل کیفیت
قضایات و تصمیم‌گیری	خدمات محوری
خدمات	قضایات و تصمیم‌گیری
اصول مذاکره	گوش دادن فعال
انعطاف‌پذیری شناختی	خلاقیت

دوره هفت مهارت افراشی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

نتایج و بررسی‌ها نشان می‌دهد دانشجویان در انتخاب یک دانشگاه برای تحصیل، به ترتیب عوامل زیر را مدنظر قرار می‌دهند:

- شهرت دانشگاه؛
- امکان انجام فعالیت‌های پژوهشی و فناوری در دانشگاه؛
- امکان اشتغال‌پذیری بعد از فارغ‌التحصیلی.

امروزه اشتغال‌پذیری دانش‌آموختگان بیش از پیش اهمیت پیدا کرده است. برخی از مسایل اصلی در این خصوص را می‌توان به شرح ذیل فهرست نمود:

- کارفرمایان افراد دارای مهارت‌های مورد نیاز خود را در میان افراد جویای کار پیدا نمی‌کنند. عدم وجود مهارت‌های همچون کارگرومی، حل مساله، مهارت‌های ارتباطی، خلاقیت، تفکر انتقادی، ایده‌پردازی و ارزیابی ایده‌ها، مذاکره و رهبری از مشکلات و معضلات اساسی اشتغال‌پذیری دانش‌آموختگان می‌باشد؛
- دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاهی انتظار دارند دانشگاه‌های خدمت‌دهنده در خصوص یافتن شغل مناسب به آن‌ها ارائه نمایند.
- فرصت‌های آشنایی با محیط کار و توسعه مهارت‌های لازم در محیط واقعی برای دانشجویان بسیار محدود می‌باشد.
- ارتباط منطقی بین آموزش‌های دانشگاهی و مهارت‌های مورد نیاز بازار کار وجود ندارد؛
- دانش‌آموختگان دانشگاهی به درستی نمی‌توانند توانمندی‌های خود به کارفرمایان معرفی نمایند.

۱-۳ برخی از تجارب موفق مهارت افزایی در دانشگاه های دنیا

تجربه سایر کشورهای جهان در حوزه مهارت افزایی و اشتغال پذیری دانش آموختگان دانشگاه ها می تواند در سیاست گذاری این حوزه در سطح ملی و همچنین توسعه برنامه های مرتبط توسط دانشگاه ها موثر واقع شود. بدین منظور تجارب برخی از کشورها در این حوزه به اختصار معرفی می شود.

استرالیا

استرالیا سالانه المپیاد المپیادی را با عنوان المپیاد مهارت ها با هدف تشویق دانشجویان برای دسترسی به مهارت های کاری و تجربه کار گروهی برگزار می نماید.

کانادا

در کانادا دوره‌های Co Op برگزار می‌شود. در این دوره‌ها دانشجویان ترکیبی از کلاس و کار عملی را تجربه می‌کنند. بخشی از آموزش شرکت‌کنندگان این دوره‌ها، آموزش‌های رسمی درون دانشگاه و بخش دیگری در قالب دوره‌های کسب تجارب کاری در صنایع و دستگاه همکار انجام می‌شود.

ترم‌های تحصیلی در این دوره‌ها به صورت چرخشی بوده به صورتی که بخشی از دانشجویان نیمه اول سال را به صورت تمام‌وقت در محیط کار و بخشی دیگری از دانشجویان نیمه اول سال را در دانشگاه و نیمه دوم سال را در محیط کار سپری می‌کنند. به این ترتیب کارفرما در کل مدت سال دانشجویانی را در اختیار دارد. بر اساس نوع کار پرداخت‌هایی از سوی کارفرما به دانشجویان صورت می‌گیرد.

امریکا

انجمن NACE در امریکا تجارب و استانداردهای مربوط به ارائه خدمات مشاوره شغلی در دانشگاه‌ها را منتشر ساخته و به تحلیل و ارزیابی راهکارهایی برای بهبود وضعیت می‌پردازد.

هلند

در برخی دانشگاه‌های هلند از جمله دانشگاه آمستردام در طول سال هفته‌ای با عنوان شغل یابی وجود دارد دارند که به دانشجویان یا دانش‌آموختگان جویای کار اختصاص داده می‌شود. برنامه‌های این هفته به صورت مشترک توسط دانشگاه‌ها و نهادها برخی رسانه‌ها سازماندهی می‌شوند و در آن کارگاه‌هایی با عنوان فرصت‌های شغلی، چگونگی یافتن شغل مناسب، مهارت‌های مورد نیاز بازار کار برگزار می‌شود. یکی از اهداف برگزاری آن، شبکه‌سازی میان دانش‌آموختگان موفق دانشگاه و دانشجویان است. در این هفته با دعوت از دانش‌آموختگان موفق دانشگاه و کارفرمایان بزرگ و ارزیابی سخنرانی، دانشجویان از تجارب آنها بهره‌مند می‌شوند.

دوره های مهارت افزایی در دانشگاه های دنیا به منظور اشتغال فارغ التحصیلان به گونه مناسب ساماندهی می گردد. در زیر وب سایت های دانشگاه های برادفورد، ملبورن و کاردیف به عنوان نمونه ارائه شده است. همانطور که ملاحظه می شود اهمیت موضوع دوره های فوق مورد تاکید بوده و بصورت های مختلف به آن پرداخته می شود.

UNIVERSITY of BRADFORD

University Skills > Career & Employability Services > Developing your skills

Career and Employability Services

- Get services
- Finding a job or placement
- Applying for jobs
- Build My Career
- Developing your skills**
- Adaptability & Flexibility
- Business & commercial awareness
- Communication & presentation skills
- Financial literacy

Developing your skills

How do I develop my employability skills?
When should I start thinking about my career?

Select from the areas below to see details of the specific employability skills and capabilities that employers are looking for and how you can gain and demonstrate these.

AF Adaptability & flexibility	BCa Business & commercial awareness	CPs Communication & presentation skills
---	---	---

دانشگاه برادفورد

UNIVERSITY of MELBOURNE

Careers > Students > Planning my career and employability options > Developing my skills

Developing my skills

University is the perfect time to build your skills and experience. Extra-curricular activities can complement and enhance your academic studies, and give you a head start on achieving your future goals.

The two main skill sets that you should aim to develop while studying at university are:

- Professional or technical skills:** specific skills required by your field of interest, acquired through study and related work experience.
- Employability skills:** transferable skills common to all work roles and workplaces, acquired through study and work experience, but also through a range of work and other life experiences.

دانشگاه ملبورن

UNIVERSITY of CARDIFF

Home > About > Study > Research > Education > Innovation > Business > Careers > News > Events

Careers advice
Develop your skills

Explore your options > Develop your skills > Contact us > >

Develop your skills

Work experience
Communicating your skills
Opportunities to develop

Develop your skills

In a competitive graduate market, you'll need a package of skills, knowledge, experience and attributes to help make you an appealing prospect for employers.

Work experience is crucial - according to High Fives Research of the 2015 graduate market, graduates who have had no previous work experience at all

Taking time out
The increasingly popular option

دانشگاه کاردیف

۴ / برنامه های وزارت

به منظور تحقق سیاست های کلی اشتغال ابلاغ شده توسط مقام معظم رهبری و برنامه های اشتغال فراگیر ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی برنامه هایی در وزارت علوم تحقیقات و فناوری، طراحی و برخی از آن ها وارد مراحل اجرا شده است که این برنامه ها به شرح زیر است:

۴-۱ هم‌هنگی و برگزاری دوره های مهارتی مورد نیاز صنایع و سازمان های تخصصی

صنایع و سازمان های تخصصی به منظور ارتقای توان علمی و فنی خود و همچنین آشنایی با فناوری های جدید نیاز به دانش آموختگان با مهارت های خاص دارند. بدین منظور وزارت عتف با مشارکت سازمان ها و دستگاه های اجرایی دوره های مهارت افزایی را برای دانشجویان ساماندهی می کند. این دوره ها علاوه بر کمک به اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی در ارتقای فنی واحدهای عملیاتی نیز موثر خواهد بود. در راستای اجرای این برنامه سازمان ها و مراکز تخصصی مناسب برای مشارکت در این حوزه شناسایی شده و روش های همکاری و اقدامات اجرایی در سطح ملی و استانی تدوین می گردد. در این برنامه ارتباط دانشگاه ها در استان و منطقه با سازمان ها و مراکز تخصصی هم‌جوار در جهت تعریف و اجرای دوره های مهارتی و تخصصی به صورت مشترک صورت می گیرد.

۴-۲ ساماندهی و افزایش کیفیت دوره های کارآموزی

با توجه به ضرورت برنامه ریزی برای توسعه منابع انسانی مورد نیاز طرح های توسعه ای کشور و توانمندسازی دانشجویان برای ورود به عرصه فعالیت های اقتصادی پس از فراغت از تحصیل، ساماندهی دوره های کارآموزی بسیار حائز اهمیت می باشد. در این برنامه سعی می گردد پس از تدوین شاخص ها و عوامل مهم در بهبود کیفی دوره ها، برگزاری دوره های کارآموزی با همکاری صنایع و دستگاه های اجرایی ساماندهی گردد. تدوین بسته های تشویقی برای صنایع و استادان راهنما برای مشارکت موثر و سازنده در امر کارآموزی و همچنین اصلاح و بررسی نظام کارآموزی بر اساس استانداردهای بین المللی و اجرای آزمایشی در برخی از دانشگاه های کشور از دیگر اقدامات این برنامه خواهد بود. ایجاد تماس و ارتباط مستقیم با بخش های دولتی و غیردولتی، صنعتی و غیرصنعتی، اقتصادی و اجتماعی از فعالیت های این بخش است. معاونت پژوهش و فناوری وزارت عتف هماهنگی های مناسبی را با نمایندگان دستگاه های دولتی در شورای عالی عتف برای استفاده از توان عملیاتی ایشان صورت داده است.

۴-۳ توسعه دوره های مهارت فردی و شغلی

فاصله بین نیازهای بازار کار کشور و آموزش های دانشگاهی و عدم هماهنگی کامل این آموزش ها طی سال های اخیر مورد توجه قرار گرفته است. دلایل متعددی منجر به بروز این مشکل شده است، که یکی از دلایل اصلی کمبود مهارت های شغلی و حرفه ای مورد نیاز بازار کار است. دفاکتر ارتباط با صنعت و جامعه در هر دانشگاه این مهارت ها را از طریق برقراری ارتباط موثر با بخش های اقتصادی، اجتماعی و صنعتی کشور شناسایی و محتوی لازم را با مشارکت معاونت آموزشی دانشگاه تدوین می نماید. این دوره های مهارت آموزی خارج از برنامه های درسی بوده و در سطوح مهارت های تخصصی دانشگاهی (توانمندسازی شغلی)، مهارت های عمومی (توانمندسازی محیط کار)، مهارت های فنی و حرفه ای (توانمندسازی حرفه ای)، مهارت های فردی (توانمندسازی شخصی)، ارائه می گردند.

دوره های مهارت افزایی در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی

۴-۴ رصد اشتغال و ارزیابی بازار کار

ایجاد نظام اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشی به ذی‌نفعان در رابطه با وضعیت اشتغال هر یک از رشته‌های دانشگاهی به منظور شفاف‌سازی و آگاهی بخشی و همچنین رصد آمار و اطلاعات در خصوص رشته‌های آموزشی می‌تواند در کاهش نرخ بی‌کاری دانش‌آموختگان دانشگاهی موثر باشد. در این برنامه پس از انجام رصد اشتغال دانش‌آموختگان همافکنی با دانشگاه‌ها جهت بهره‌برداری از نتایج حاصله و تدوین برنامه‌های مورد نیاز برای بهبود شرایط اشتغال دانش‌آموختگان صورت خواهد گرفت. استفاده موثر از شبکه دانش‌آموختگان هر دانشگاه جهت بهبود همکاری‌های دانشگاه با جامعه و صنعت و همچنین ایجاد فرصت‌های شغلی و کارورزی برای دانشجویان از دیگر اهداف این برنامه

است. در این برنامه دانشگاه‌ها به طور مستقل از طریق برقراری ارتباط با فارغ‌التحصیلان به پیمایش وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه خود می‌پردازند که این امر موجب ارتباط بیشتر دانشگاه با جامعه دانش‌آموختگان خواهد بود. از سوی دیگر با همافکنی‌های به عمل آمده با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، موسسه برنامه‌ریزی آموزش عالی با رصد اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه‌های کشور بر اساس اطلاعات ثبتی، وضعیت کلی اشتغال دانش‌آموختگان را به تفکیک دانشگاه، رشته و مقطع تحصیلی و ... ترسیم می‌نماید. بررسی اطلاعات از هر دو روش می‌تواند تصویر شفاف‌تری از وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان هر دانشگاه ارائه نماید.

۴-۵ جلب همکاری و حمایت وزارتخانه و دستگاه‌های اجرایی برای ارائه امتیازات و مشارکت در طرح مهارت‌افزایی دانشجویان

در این برنامه با شناسایی و دسته‌بندی انواع امتیازات و روش‌های تشویقی برای افزایش جذابیت مهارت‌افزایی در سطح دانشجویان، روش‌های همکاری با سازمان‌ها و ارگان‌های ذیربط تدوین می‌گردد. به عنوان نمونه امضای تفاهم‌نامه همکاری با ستادکل‌نبروهای مسلح به منظور ایجاد مشوق‌های لازم برای دانشجویان تدوین می‌گردد در این راستا برای فراگیری مهارت‌های مورد نیاز امتیازات خدمتی مناسبی برای مشمولین دارای مهارت در نظر گرفته شود. در این راستا ایجاد سامانه مکانیزه سرباز ماهر برای تسهیل امور راه‌اندازی می‌شود و نوع و میزان مشوق‌ها نیز پس از ارزیابی سالانه اعلام خواهد شد.

۴-۶ فعال‌سازی ساختارهای مشاوره شغلی و کاریابی در دانشگاه‌ها

شرایط متغیر و پیچیده بازار کار و کمبود اطلاعات مستند، ایجاب می‌نماید که دانشگاه‌ها در این حوزه فعال شده و راهنمایی‌های لازم را به دانشجویان ارائه نمایند. شناسایی و مستندسازی تجارب موجود دانشگاه‌ها و همچنین تدوین تجارب موفق دانشگاه‌ها می‌تواند سایر دانشگاه‌ها را در ایجاد و فعال‌نمودن ساختارهای مشاوره شغلی و کاریابی کمک نماید. در این برنامه پس از شناسایی و ساماندهی روش‌ها و تجارب به صورت پایلوت از تعدادی طرح در دانشگاه‌ها حمایت می‌شود.

۴-۷ امور مرتبط با نظام صلاحیت حرفه‌ای

چارچوب صلاحیت حرفه‌ای، ابزاری است جهت طبقه‌بندی، توصیف و توسعه صلاحیت‌ها که به استانداردسازی صلاحیت‌ها و ارزیابی نتایج یادگیری کمک می‌کند. به منظور تحقق نظام صلاحیت حرفه‌ای می‌بایست اقدامات، سازوکارها و تعاملات بین‌نهادهی که منجر به ایجاد توسعه و به رسمیت شناختن یک صلاحیت می‌شود، ساماندهی گردد. در این برنامه روش‌های همکاری با ساختارهای موجود برای هم‌افزایی و هماهنگی بین فعالیت‌های دانشگاه‌ها و الزامات حرفه‌ای مورد نیاز تدوین می‌گردد. همچنین طرح‌های مشترک با سازمان‌های موجود صلاحیت حرفه‌ای نهایی و اجرا خواهد گردید.

۴-۸ توسعه دوره‌های کارآفرینی و برگزاری استارت‌آپ‌ها

در راستای توسعه دوره‌های کارآفرینی و برگزاری دور‌های استارت‌آپ‌ها، برنامه جاری دانشگاه‌ها در برگزاری دوره‌ها فوق‌در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری شناسایی و روش‌های توسعه فعالیت‌های کارآفرینان به منظور ارائه تجارب موفق، مستندسازی می‌شود. در این برنامه از طرح‌ها و ایده‌های جدید در این حوزه حمایت خواهد گردید. روش‌های همکاری با معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری نیز جهت هماهنگی و هم‌افزایی فعالیت‌های مرتبط با موضوع مورد بررسی و تقویت قرار خواهد گرفت.

۴-۹ ارتقای بهره‌وری و فناوری با جذب محققین در صنعت

به کارگیری دانش‌آموختگان دوره دکتری در دستگاه‌ها و سازمان‌های مختلف می‌تواند ضمن ارتقای بهره‌وری و فناوری آن دستگاه و سازمان به جهت به کارگیری نیروی متخصص، بافتگیر و کاردان، به شکل‌گیری فرصت‌های شغلی برای این طیف از افراد تحصیل کرده جامعه منجر گردد. در این برنامه هماهنگی‌های لازم جهت حضور دانش‌آموختگان در دستگاه‌های اجرایی و بنگاه‌های اقتصادی از جمله وزارت صنعت، معدن و تجارت و پیگیری از مراجع ذی‌ربط به منظور تأمین منابع مالی انجام خواهد شد.

۴-۱۰ اجرای دقیق جنبه‌های عملی کاربردی برنامه‌های درسی جاری

هدف این برنامه تضمین اجرای استاندارد و دقیق برنامه‌های درسی مصوب کلیه رشته‌ها با تأکید بر جنبه عملی آموزش در دوره‌های کارشناسی است. جنبه‌های عملی برنامه‌های فعالیت‌هایی مانند شرکت در کارگاه‌ها، آزمایشگاه‌ها، عملیات میدانی و ده‌ها نمونه مشابه دیگر را شامل می‌شود که کلیه دانشجویان موظفند تا در چارچوب برنامه درسی در آنها شرکت کنند. به منظور تحقق این هدف در هر دانشگاه، معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی به عنوان مسئول حسن اجرای برنامه مکلف است به روش عملیاتی که در هر دانشگاه به اقتضای ساختار اداری و اجرایی تعریف می‌شود، بر چگونگی برنامه ریزی و حسن اجرای جنبه‌های عملی آموزش در دانشکده‌ها و گروه‌های آموزشی نظارت مستمر و مستقیم داشته باشد.

در این برنامه منظور از جنبه عملی برنامه درسی بخشی از قلمرو یادگیری دانشجویان هر رشته است که توسط کمیته‌های برنامه ریزی درسی در سرفصل‌ها لحاظ می‌شود؛ انجام آن بر عهده عضو هیئت علمی است؛ و نظارت عالی بر اجرای آن توسط معاونت آموزشی هر دانشگاه انجام می‌شود. برای تحقق هدف‌های این برنامه اقدامات زیر صورت می‌گیرد:

- ممیزی دقیق میزان اجرای جنبه‌های عملی برنامه‌های درسی ظرف ۳ سال گذشته (از سال تحصیلی ۹۵-۹۴ تا پایان سال تحصیلی ۹۷-۹۶) در رشته گروه‌های مختلف هر دانشگاه و اعلام نسبت اجرای کامل جنبه عملی برنامه درسی به وجه عملی مصوب سرفصل دروس برنامه با هدف شناسایی نقاط آسیب و مسیرهای بحرانی اجرای کامل برنامه درسی
- تفکیک وجه مالی موثر بر عدم اجرای جنبه عملی برنامه درسی بر اساس آسیب‌شناسی به عمل آمده از جنبه‌های (۱) ساختاری و تشکیلات گروه، دانشکده، دانشگاه؛ (۲) نظارتی توسط مدیریت گروه، معاونت آموزشی دانشکده، دفتر نظارت و ارزیابی دانشگاه؛ (۳) حوزه معاونت فرهنگی و سایر ساختارهای موازی
- تشکیل گروه کارروزی و مهارت‌افزایی در دفتر برنامه ریزی آموزش عالی وزارت عتف؛ تعیین و تصویب «گروه» در ساختار سازمانی وزارت؛ فعال‌سازی گروه و تعیین مدیر گروه؛ تشکیل و مدیریت «ستاد کارروزی و مهارت‌افزایی وزارت» به ریاست معاون آموزشی و با هدف راهبری «طرح» در ۳ سال نخست اجرای آن در دانشگاه‌ها (از آغاز سال تحصیلی ۹۸-۹۷ تا پایان سال تحصیلی ۹۹-۹۸)
- مدیریت برنامه درسی در هر دانشگاه با هدف مراقبت از جنبه عملی برنامه درسی دربرگیرنده فعالیت‌های لازم الاجرا مانند: (۱) وضع قوانین و مقررات داخلی برای ارتقای تضمین اجرای جنبه عملی برنامه درسی؛ (۲) تدارک زیرساخت‌های قانونی لازم در امور پشتیبانی و اداری به منظور دارا بودن انعطاف لازم در پشتیبانی از اجرای جنبه‌های عملی برنامه درسی؛ (۳) وضع سیاست‌های تشویقی و تنبیهی برای اعضای هیئت علمی با شاخص میزان مراجعه به طرح درس مصوب؛ (۴) تنظیم و ارائه گزارش‌های منظم ادواری به ستاد کارروزی و مهارت‌افزایی ستاد.

کاستی و نیاز در برنامه باید توسط دانشگاه تشخیص داده شود و از سوی مراجع رسمی بخش عمومی و خصوصی به تأیید برسد.

۱. دیدنی است که قوانین و مقررات داخلی هر دانشگاه باید با رعایت ضوابط بالادستی و فقط در سطح اختیاراتی که به دانشگاه‌ها در سطوح مختلف داده شده است صورت پذیرد.

❖ به منظور ارتقای ظرفیت اجرایی هر دانشگاه، زمینه قانونی و بستر مدیریتی مناسب برای همکاری سایر حوزه های اصلی دانشگاه به ویژه دو حوزه معاونت پژوهش و فناوری و معاونت فرهنگی و دانشجویی با حوزه معاونت آموزشی ایجاد شود. در ساختار کنونی اغلب دانشگاه ها، در نظر گرفتن و عملیاتی کردن این هماهنگی به ویژه با دفتر ارتباط با جامعه (صنعت) ضروری است.

❖ طراحی و اجرای نظام ارزشیابی از نحوه عملکرد معاونت های آموزشی در دانشگاه های کشور با هدف شناسایی نقاط قوت و ضعف عملکرد آنان؛ برگزاری نشست های تخصصی و طراحی و اجرای کارگاه های آموزشی و توانمندسازی و معرفی دانشگاه های برتر در اشتغال پذیری در همایش های سالانه سرآمدی آموزشی.

❖ کارگروه های تخصصی نیازهای جامعه را رصد کنند و به طور مداوم برای افزایش جنبه علمی برنامه های درسی اقدام نمایند.

۴-۱ طراحی و ارزیابی دروس اختیاری متناسب با نیازهای جامعه

هدف این برنامه طراحی و اجرای دروس اختیاری با رویکرد مهارت‌دانش افزایشی با تأکید بر جنبه عملی آموزش در دوره های کارشناسی پیوسته و با هدف توجه دادن دانشجویان به اهمیت شایستگی های پایه در درک بازار و انطباق دانش و مهارت های خود با انتظارات متغیر بازار کار است. در این راستا دانشگاه ها می توانند به استناد بند ۵ از ماده ۳ آیین نامه شماره ۲۸۸۷۱۵ تاریخ ۱۵ اسفندماه ۱۳۹۵ (پاسخگویی به نیازهای فعلی و آتی جامعه با مشارکت بخش های مختلف)، دروس اختیاری یک یا دو واحدی را برای همه دانشجویان دوره کارشناسی تعریف و اجرا کنند. این دروس باید دارای دو ویژگی کلیدی باشند: ۱) بر اساس شایستگی های پایه در هر تخصص یا حرفه تنظیم شده باشد و ۲) شیوه آرایه و تدریس آن به صورت عملی نظری و در ارتباط با بخش خصوصی و بازار کار، صنعت، کشاورزی، با همکاری کارشناسان متبحر آن بخش ها باشد. مشخصات این دروس عبارت است از:

- ❖ عنوان این قبیل از درس ها، بر اساس مطالعات انجام شده و درک اعضای هیئت علمی و گروه های آموزشی از نیازهای جامعه و اقتضات منطقه ای شناسایی و تعیین می شود؛
- ❖ محتوای هر درس توسط گروهی از اعضای هیئت علمی با همکاری کارشناسان و خبرگان فعال در بخش های مرتبط ترجیحاً در بخش خصوصی تدوین می گردد؛
- ❖ تعداد و عنوان درس ها به تشخیص معاونت آموزشی دانشگاه معین خواهد شد. در صورت تعداد واحدها یا ساعات معادل سازی این درس ها نباید از ۴ واحد معادل درس نظری کمتر و از ۱۰ واحد بیشتر باشد؛

❖ تأمین هزینه های مربوط به اجرای درس ها بر عهده دانشگاه و از محل بودجه ای است که باید برای برنامه «ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان» در نظر بگیرد. بر اساس پیش بینی های صورت پذیرفته، بودجه مورد نیاز برای تأمین هزینه های مورد نیاز یا از طریق مجوز هیئت های امانا برای اختصاص درصدی از عواید اختصاصی و یا از طریق حمایت مستقیم معاونت آموزشی از محل اعتبارات موضوع این طرح انجام خواهد شد.

۴-۱۲ اجرای آموزش های فرا برنامه ای متناسب با هر رشته و نیاز بازار کار

هدف این برنامه طراحی و اجرای آموزش های مبتنی بر عمل است که خارج از قالب های سنتی آموزش های کلاسیک، دانشجویان را برای آینده پردازی و تجربه اندوزی در رابطه با کار و بازار کار آماده می کند. در این برنامه، هدف انحصارا به وجه شناختی و عقلانی به منظور افزایش دانش و مهارت دانشجویان بر نمی گردد بلکه بر نگرش و علائق و سازماندهی ارزش های آنها در رابطه با کار و تولید مرتبط می باشد. روش اجرای برنامه در هر دانشگاه برای مشارکت همه دانشجویان، فارغ از رشته تحصیلی، شامل آموزش های فرا برنامه ای است. در طراحی و اجرای این برنامه ها نباید بر انتقال مستقیم یادگیری اصرار داشت زیرا این برنامه ها پیش از آنکه بر محتوای رشته تحصیلی تأکید داشته باشد باید بر محورهای زیر تمرکز داشته باشد:

- ❖ پرورش جنبه های نگرشی مرتبط با کار و حرفه؛
- ❖ ارزش کار تیمی در موفقیت شغلی؛
- ❖ استعدادیابی و هدایت شغلی؛
- ❖ قوام یابی اخلاق کار و اخلاق حرفه ای؛
- ❖ شناسایی نقاط قوت و ضعف دانشجو برای ورود به دنیای واقعی پس از تحصیل.

۵ / اقدامات صورت گرفته

۵-۱ امضای تفاهم نامه همکاری با سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

به منظور توسعه دوره های مهارتی در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی ، طراحی و تعریف دوره های مهارتی متناسب با سطح معلومات دانشجویان ، توسعه مراکز جوار دانشگاه و جایگزینی دوره های مهارتی سازمان با دوره های کارآموزی دانشجویان تفاهم نامه همکاری با اهداف به شرح ذیل منعقد گردید.

۱. حداکثر استفاده از سرمایه گذاری های انجام شده دولت برای ارتقاء سطوح مهارت های عمومی دانشجویان.
۲. همکاری در طراحی و اجرای دوره های مهارت آموزی ، کارورزی و کارآموزی مورد درخواست وزارت عتف ، با بهره گیری از ظرفیت مراکز آموزش فنی و حرفه ای دولتی و غیردولتی تحت پوشش برای دانشجویان.
۳. بهره گیری از اساتید و متخصصان صاحب تجربه دانشگاه ها در کمیته های تخصصی تدوین و بازنگری استانداردهای آموزشی ، اجرای دوره های مهارت آموزی و اجرای آزمون های مهارت.
۴. بسترسازی لازم برای استفاده دانشجویان از کارگاه های مراکز ثابت و شعب شهری تحت پوشش سازمان آموزش فنی و حرفه ای برای گذراندن کارورزی و کارآموزی.
۵. تدوین روش هایی جهت جایگزینی دوره های مهارتی سازمان به عنوان بخشی از دوره های کارآموزی دانشجویان.

اقدامات صورت گرفته در راستای اجرای تفاهم نامه:

۱. ابلاغ تفاهم نامه به دانشگاه ها در راستای اقدام برای اجرایی نمودن مفاد تفاهم نامه همکاری.
۲. تشکیل کمیته راهبردی مشترک و برگزاری جلسات در خصوص اجرایی سازی تفاهم نامه همکاری.
۳. شناسایی مراکز سازمان آموزش فنی و حرفه ای جهت گذراندن دوره کارآموزی دانشجویان.
۴. ابلاغ مراکز آموزش فنی و حرفه ای که قابلیت پذیرش دانشجو به عنوان کارآموز را دارند به دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی.
۵. برگزاری جلسه با حضور دانشگاه ها و پژوهشگاه های استان تهران به منظور ارائه فعالیت ها.
۶. تدوین دستورالعمل کارآموزی دانشجویان در مراکز آموزش فنی و حرفه ای.
۷. همکاری در تقویت مراکز جوار دانشگاه به منظور ارائه دوره های مهارت آفرینی در دانشگاه های کشور در راستای تسهیل اشتغال.

آمار کارآموزان دارای تحصیلات دانشگاهی که در دوره های مهارتی مراکز دولتی و غیردولتی سازمان آموزش فنی و حرفه ای در ۸ ماه اول سال ۱۳۹۷ شرکت نموده اند

آمار کارآموزان دارای تحصیلات دانشگاهی - مراکز دولتی و غیردولتی - ۸ ماه اول سال ۱۳۹۷

فوق دیپلم	لیسانس	فوق لیانس	دکتری	دکتری تخصصی	جمع کل
۴۵۱۲۱	۱۵۱۷۲۰	۲۲۷۱۴	۵۲۹	۲۳۷۴۴	۲۴۴۸۳۸

نسبت فارغ التحصیلان دانشگاهی به کل کارآموزان در مراکز دولتی و غیر دولی سازمان آموزش فنی و حرفه ای

بخش	کل آموزش دیدگان	کارآموزان دانشگاهی	نسبت کارآموزان دانشگاهی به کل کارآموزان	نسبت کارآموزان زن به کل	نسبت کارآموزان مرد به کل کارآموزان
بخش دولتی	۶۲-۷۲۹	۲۴۳۸۳۸	۲۹,۳	۲۱,۴	۶۸,۶
بخش غیردولتی	۴۹-۹۸۰	۱۶۲۶۲۳	۲۳,۱	۷۱,۸	۲۸,۲
مجموع	۱۱۱۱۷۱۹	۴۰۶۴۶۱	۲۶,۶	۴۷,۵	۵۲,۵

تعداد نفر - دوره که در مراکز جوار دانشگاهی به تفکیک سال برگزار شده است

سال دوره	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	شش ماهه اول سال ۱۳۹۷
تعداد	۱۵۴۶۸	۳۱۱۵۴	۳۴۳۸۷	۳۴۵۰۳	۳۹۲۵۱	۳۸۳۳۹	۴۲۵۵۷	۱۶۵۷۳

تعداد نفر - ساعت که در مراکز جوار دانشگاهی به تفکیک سال برگزار شده است

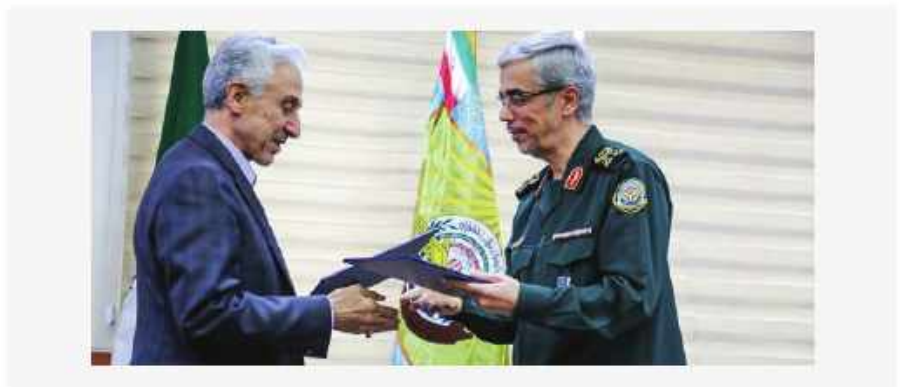
سال دوره	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	شش ماهه اول سال ۱۳۹۷
تعداد	۲۰۵۶۹۱۷	۳۳۳۳۳۶۶	۳۵۳۷۶۰۳	۳۵۵۶۶۸۸	۴۰۷۳۱۷۱	۴۱۲۹۵۹۲	۴۳۸۰۷۶۷	۲۱۰۰۰۲۵

۵-۲ امضای تفاهم نامه همکاری با ستاد کل نیروهای مسلح

به منظور تشویق دانشجویان به گذراندن دوره های مهارتی که به بهبود وضعیت اشتغال آن ها کمک خواهد کرد تفاهم نامه ای با ستاد کل نیروهای مسلح منعقد گردید تا مشمولاتی که در دوران دانشجویی در دوره های مهارتی شرکت نمودند امتیاز خدمتی اخذ نمایند. اهم اهداف تفاهم نامه به شرح ذیل می باشد.

۱. دوره های مهارتی که دانشگاه ها برگزار می نمایند چنانچه به تایید کمیته مشترک برسد، مشمول امتیازات قابل استفاده در حین خواهند بود (کسر خدمت):
۲. در صورتی که دانش آموختگان در طول دوران خدمت خود با نظر قرارگاه مهارت آموزی نیروهای مسلح دوره های مهارتی را بگذرانند مشمول امتیازات قابل استفاده در حین خدمت می گردد:
۳. دانش آموختگان دارای مهارت های مورد تایید قرارگاه ، می توانند مطابق آئین نامه اجرایی مصوب کمیته مشترک، در قالب کارورزی حین خدمت، در اختیار صنایع مرتبط قرار گیرند و از امتیازات قابل استفاده در حین خدمت بهره مند شوند:
۴. دانش آموختگان دارای مهارت بر اساس سطوح مهارتی و توانمندی های فردی تا حداکثر ۱۲ ماه انتهای دوران وظیفه را در پژوهشگاه ها، پژوهشکده ها، آزمایشگاه ها، مراکز رشد دانشگاهی و شرکت های دانشگاهی سپری نمایند:

اقدامات صورت گرفته در راستای اجرای تفاهم نامه

۱. تشکیل کمیته راهبری اجرای تفاهم نامه:
۲. برگزاری جلسات مشترک:
۳. برگزاری جلسات به منظور تعیین مشوق های لازم و تصویب ۳۵ عنوان مشوق برای قبل، بعد و حین خدمت:
۴. تدوین آیین نامه اجرایی بهره مندی مشمولان از تسهیلات خدمتی سرباز ماهر:
۵. برنامه ریزی به منظور بهره گیری از مشمولین فارغ التحصیل ماهر در قالب تأمین کارشناس آزمایشگاه های تخصصی، دستیار پژوهشی و مربی دوره های تخصصی:
۶. برگزاری نمایشگاه عملکرد و دستاوردهای وزارت عتف در توسعه دوره های مهارت آموزی در محل باغ موزه دفاع مقدس:

۳-۵ ایجاد و گسترش دوره های کارآفرینی و رویدادهای مرتبط

۱. حمایت از شکل گیری مراکز رشد در دانشگاه ها.
۲. صدور مجوز و پشتیبانی پارک های علم و فناوری.
۳. حمایت از برگزاری دوره های کارآفرینی و مهارت افزایی.
۴. حمایت از برگزاری مسابقات فناوری.
۵. برنامه ریزی و پشتیبانی از استارت آپ ها.
۶. پشتیبانی از شرکت های فنآور و دانش بنیان.

۴-۵ ساماندهی دوره های کارآموزی

۱. برگزاری جلسه مشترک با مدیران ارتباط با صنعت دانشگاه های تهران.
۲. آسیب شناسی وضعیت دوره های کارآموزی و ارائه پیشنهادات به منظور بهبود آن.
۳. ایجاد نسخه اولیه سامانه ملی کارآموزی.
۴. مکاتبه با سازمان ها و وزارتخانه ها به منظور پذیرش کارآموز و ارائه خدمات مناسب.
۵. هماهنگی با سازمان فنی حرفه ای به منظور پذیرش کارآموز در مراکز فنی و حرفه ای.
۶. شناسایی مراکز فنی و حرفه ای که کارآموز می پذیرند و اعلام آن به دانشگاه های کشور.

۵-۵ پیمایش وضعیت اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی

۱. برگزاری جلسات مشترک با مؤسسه مطالعات و برنامه‌ریزی آموزشی به منظور برداشتن تجربه و تحلیل داده‌ها و ارائه گزارش به وزارت عتف
۲. مکاتبه با دانشگاه‌های کشور به منظور تکمیل فرم‌های رصد اشتغال
۳. پیگیری به منظور دریافت اطلاعات مورد نیاز از وضعیت اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها
۴. ایجاد زیرساخت نرم‌افزاری مناسب در سامانه میقا به منظور تکمیل آنلاین وضعیت رصد اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها در آن
۵. دریافت فرم‌های تکمیل شده بیش از ۸۰ دانشگاه کشور
۶. پیگیری به منظور انجام رصد اشتغال فارغ‌التحصیلان سال ۹۳-۹۲ به طور متمرکز توسط مؤسسه مطالعات و برنامه‌ریزی آموزشی

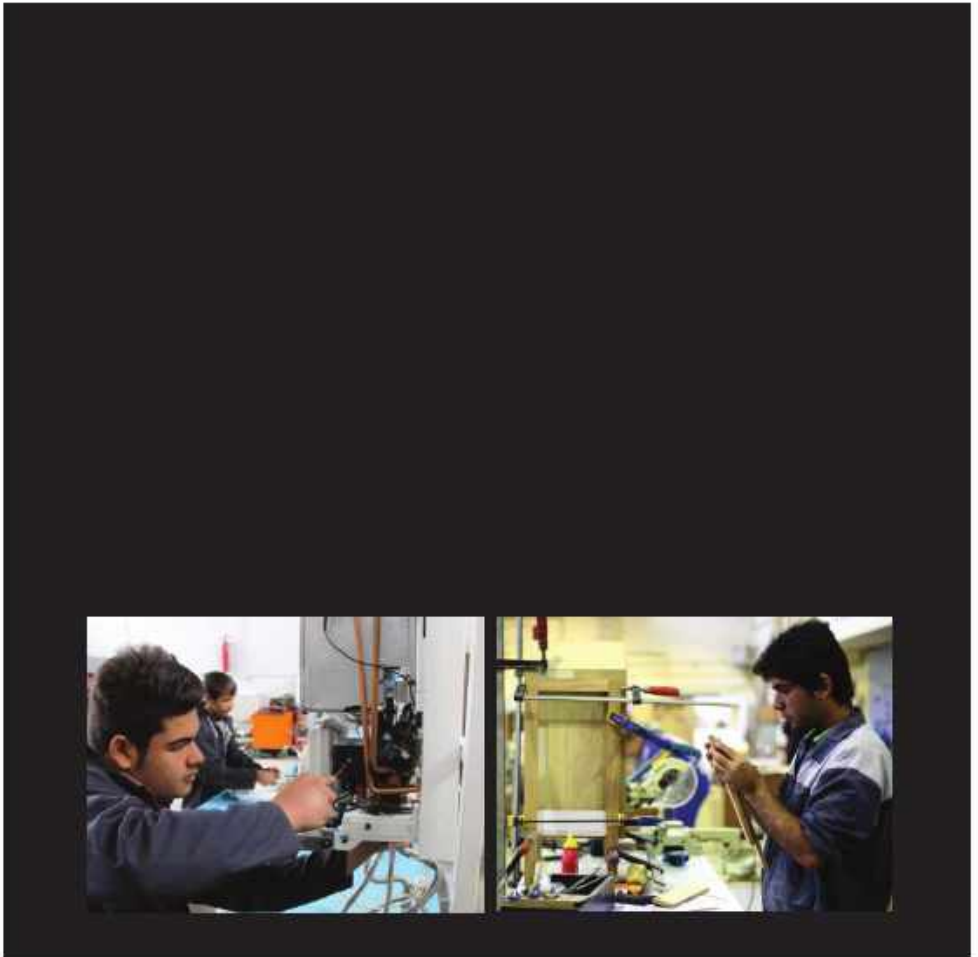

۵-۶ دیگر اقدامات صورت‌گرفته در خصوص مهارت‌آموزی و کارورزی

۱. تدوین پیش‌نویس «طرح توسعه و ارتقای مهارت‌های شغلی و حرفه‌ای دانشجویان» در جهت ساختارسازی مدیریت مسائل فوق‌در دانشگاه‌ها
۲. تدوین طرح «ارتقاء بهره‌وری و فناوری با جذب محققین در صنعت» در راستای استفاده بهینه از فارغ‌التحصیلان دکتر در مراکز R&D صنایع و دستگاه‌های اجرایی
۳. حمایت از بعضی دانشگاه‌ها برای توسعه دوره‌های مهارتی و رصد اشتغال فارغ‌التحصیلان

۶ / عملکرد دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

به منظور شناسایی وضعیت دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در خصوص دوره‌های مهارت‌افزایی مکانیکی با دانشگاه‌ها صورت گرفت و اطلاعات دریافت شده بصورت جدولی که در صفحه بعد مشاهده خواهید کرد گزارش شده است. با توجه به محدودیت زمانی امکان اخذ عملکرد همه مراکز وجود نداشته و برای تجزیه و تحلیل و صحت آمار به ۵۲ مرکز دانشگاهی اشاره شده، بسته شده است.

۱۶۰	۸۰	۴۰۰۰۰	۱۲۰۰۰	۴	۲۲۰	۶	۲۰	۲	۲۶
۱۶۱	۶۵۶	۴۱۰۰۰	۶۶۶۰	۱۴	۱۱۰۵	۲۷	۱۱	۱۱	۱۶
۱۶۱۹	۲۸۵۲	۳۲۲۲	۱۶۶۵۰	۸	۲۳۲۲	۷۸	۱۲	۳۶	۶۶
۱۶۲	۱۶۰	۳۲۰۰۰	۴۵۱۰	۲	۷۵۱	۱۱	۶	۵	۵
۱۶۳	۲۳۵	۲۲۰۰۰	۱۶۲۰	۰	۳۲۲	۱۴	۲	۱۲	۱۲
۱۶۴	۱۸۲۲	۳۲۰۰۰	۸۷۵۵	۷	۲۶۶۵	۸۱	۲۲	۵۷	۳۱
۱۶۵	۸۰	۴۰۰۰۰	۶۶۲	۰	۳۲۱	۶	۴	۲	۲
۱۶۷	۴۰۸	۳۲۰۰۰	۶۶۱۶	۱۰	۱۸۱۴	۷۵	۲۲	۱۲	۱۲
۰	۸۰	۴۰۰۰۰	۱۲۰	۳	۴۰	۲	۰	۲	۲
۱۶۶۰	۱۶۰۰	۴۰۰۰۰	۱۹۵۶	۵	۲۲۴۰	۸۱	۲۱	۴۰	۲۵
۱۶۶۸	۶۵۲	۴۱۰۰۰	۲۶۶۰	۱۸	۹۶۰	۲۰	۸	۳۲	۴۶
۱۶۸	۱۲۲	۱۶۰۰۰	۵۲۸	۲	۲۲۲	۱۵	۴	۱۱	۱۱
۱۶۹	۲۲۸	۱۹۰۰۰	۱۶۶۸	۰	۳۲۲	۱۸	۶	۱۲	۲۸
۱۷۷	۶۲۹	۳۲۰۰۰	۱۱۱۷۶	۱۰	۱۳۷۷	۷۸	۲۱	۱۷	۳۹
۱۷۲	۲۴۶	۲۲۰۰۰	۱۶۵۶	۱	۴۱۴	۱۹	۶	۱۲	۲۰
۱۷۵۶	۱۰۱۶۶	۵۶۰۰۰	۷۳۲۲	۴	۱۸۰۸	۳۳	۱۴	۱۹	۴۱
۱۷۶۰	۱۹۵۲	۳۲۰۰۰	۲۰۸۲۰	۹	۴۰۸۲	۶۴	۲۰	۴۴	۴۲
۱۷۶۰	۵۶۰	۲۰۰۰۰	۷۰۷۰	۵	۱۹۱۴	۶۵	۲۸	۲۷	۴۲
۱۸۰	۲۸۰	۴۰۰۰۰	۲۶۰۰	۲	۶۵۰	۲۱	۱۲	۱۹	۴۴
۱۷۷	۲۲۱	۷۵۵۰۰	۳۷۷۴	۱۲	۴۰۸	۸	۲	۶	۲۵
۱۶۰	۱۴۰	۴۰۰۰۰	۸۰۰۰	۳	۸۰۰	۲۵	۱۸	۷	۴۶
۱۷۹	۶۴۶	۳۲۲۸	۵۷۴۰	۷	۱۲۷۵	۳۳	۱۷	۱۶	۲۷
۱۷۰۷	۲۶۲	۱۷۲۲	۱۶۶۰۸	۴	۱۰۶۹	۶۲	۴۱	۲۱	۲۸
		۵۵۰۰۰	۱۱۶۱۷	۲	۶۶۲۲	۲۰	۱۴	۱۶	۲۹
		۴۰۰۰۰	۳۰۰۰	۲	۹۶۲	۱۱	۲	۹	۵۰
		۶۰۰۰۰	۲۹۲۵	۱۵	۵۸۵	۱۶۷	۱۶	۲۰	۵۱
۱۸۹۶۷	۲۸۱۲۲	۲۶۶۷۹	۱۵۲۴	۲۰۵	۵۷۰۹۲	۱۵۲۴	۵۸۸	۹۲۲	۵۲
									جمع

شماره ثبت شرکت عمومی	شماره ثبت شرکت تخصصی	شماره ثبت شرکت در میانگین نقرات هر دوره	تفریحات دوره برگزار شده	دربرگرفته از صنایع	تعداد شرکت کنندگان	کل دوره‌های برگزار شده	دوره‌های عمومی	دوره‌های تخصصی	دانشگاه	تاریخ
۳۱۳۶	۱۰۶۴	۵۶۰۰	۲۶۵۳۲	۲	۲۱۹۱	۷۵	۵۶	۱۹	بجنورد	۱
۵۸	۳۹۰	۳۹۰۰	۵۶۵۰	۵	۷۵۰	۱۳	۲	۱۰	بروجردی	۲
۹۴	۱۶۱	۹۱۰۰	۲۰۰۰	۴	۳۳۹	۵	۳	۲	بین‌المللی علم خضی	۳
۳۹۶	۵۱۸	۳۱۰۰	۶۱۹۳	۸	۸۱۴	۳۳	۸	۱۴	پارک کبیر	۴
۰	۵۵۱	۳۹۰۰	۲۳۲۵	۶	۵۵۵	۱۹	۰	۱۹	پارک چهارمقال، نجاشی	۵
۲۰۶	۱۳۶۰	۳۲۰۰	۶۶۳۱	۱	۱۹۱۷	۹۱	۹	۲۰	پارک خلیجان	۶
۳۳۵	۱۰۰۰	۷۵۰۰	۳۱۱۳	۰	۳۳۲	۱۳	۹	۳	پارک خوروشن	۷
۳۳۴	۱۰۰۰	۳۳۱۳	۳۱۱۳	۰	۳۳۲	۱۳	۹	۳	پارک خوروشن	۸
۹۷	۲۸۸	۹۸۵۰	۱۳۶۵	۰	۹۶۶	۱۰	۳	۸	پارک دانشگاه تهران	۹
۰	۷۰۰	۵۰۰۰	۳۳۳۳	۰	۷۹۲	۱۴	۰	۱۴	پارک آفرین	۱۰
۰	۵۰	۳۵۰۰	۳۳۸	۲	۹۹	۲	۰	۳	پارک قم	۱۱
۱۰۸۰	۳۶۰	۷۱۰۰	۸۶۹۴	۰	۱۳۴۹	۲۰	۱۵	۵	پارک کریمیه	۱۲
۰	۳۶۰	۶۰۰۰	۵۶۶۸	۲	۵۵۴	۱۱	۰	۱۱	پارک خوروشن	۱۳
۷۵	۳۳۵	۷۵۰۰	۱۳۳۳	۶	۳۸۸	۱۳	۲	۹	پارک مرکزی	۱۴
۴۳۵	۷۵	۷۵۰۰	۱۶۱۱	۰	۵۰۱	۲۰	۱۷	۳	پارک مدائن	۱۵
۲۸۸	۱۰۵۴	۳۶۰۰	۷۱۹۰	۱	۱۵۳۳	۴۰	۸	۳۳	پارک بزرگ	۱۶
۱۰۶۴	۱۰۵۶	۱۶۰۰	۲۶۹۰	۰	۱۶۴۹	۷۵	۱۴	۲۱	پژوهشگاه پلیر و پزشکی	۱۷
۴۲	۱۶۸	۳۱۲۵	۳۷۰۰۰	۰	۱۶۶۹	۸	۲	۶	پژوهشگاه ملی فناوری اطلاعات و علوم جوی	۱۸
۵۰	۳۶	۷۵۰۰	۲۶۲۰	۰	۵۶۶	۳۹	۳	۱۹	پژوهشگاه ملی مهندسی ترکیب و زیست فناوری	۱۹
۰	۳۹	۳۹۰۰	۱۱۶	۱	۳۹	۱	۰	۱	پژوهشگاه مخابراتی	۲۰
۲۳	۴۳	۳۱۰۰	۳۳۶	۰	۸۴	۴	۲	۲	پژوهشگاه مخابراتی	۲۱
۸۵۴	۳۸۸	۹۱۶۶	۱۷۷۳۶	۸	۳۸۵۶	۶۶	۱۸	۴۴	تیز	۲۲
۵۵	۳۸۵	۵۵۰۰	۱۶۶۰	۷	۴۶۰	۸	۱	۷	تحصیلات تکمیلی صنایع و فناوری پیشرفته	۲۳
۷۸	۵۳	۱۶۶۰	۱۶۶۸	۰	۶۵۰	۷۵	۲	۳۳	فصل	۲۴
۱۴۱	۵۶۳	۶۶۸۷	۷۰۰۴	۸	۷۰۳	۱۵	۳	۱۳	روزی	۲۵

با بررسی اطلاعات دریافتی از دانشگاه‌ها در سال ۹۶ و ۹۷ به روشنی مشخص می‌شود که توسعه دوره‌های مهارت‌افزایی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی افزایش داشته است. ادامه این روند و گسترش چنین دوره‌هایی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی می‌تواند در کاهش نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی نقش موثری داشته باشد.

ردیف	وضعیت دوره	۹۶	۹۷
۱	میانگین دوره‌های برگزار شده به تعداد دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی	۲۲	۳۰
۲	میانگین تعداد شرکت‌کنندگان در دوره‌ها به تعداد مراکز آموزش عالی	۹۴۸ نفر	۱۱۰۰ نفر

۶-۱ تجربیات موجود دانشگاه‌ها در خصوص مهارت‌افزایی

جهت ارزیابی دقیق وضعیت موجود در دانشگاه‌ها به لحاظ همسو بودن با مهارت‌افزایی، پارامترهای ذیل مشخص و وضعیت موجود دانشگاه‌ها در قالب این پارامترها دریافت گردید. در ادامه جمع‌بندی فعالیت‌های دانشگاه‌ها در هر یک به صورت جداگانه ارائه شده است:

- ساختارهای موجود مرتبط با دوره مهارت‌افزایی در دانشگاه‌ها
- برخی از اقدامات دانشگاه‌ها در راستای توسعه دوره‌های مهارت‌افزایی
- برخی از برنامه‌های آتی دانشگاه‌ها جهت توسعه و ساماندهی دوره مهارت‌افزایی

• ساختارهای موجود مرتبط با دوره مهارت‌افزایی در دانشگاه‌ها

در این حوزه، پراکندگی زیادی مشاهده می‌شود که ناشی از نبود یک دید یکپارچه و توسعه‌ای در سطح کشور برای ایجاد ساختاری منسجم در ارتباط با دوره‌های مهارت‌افزایی است. در هر دانشگاه بخشی مانند مراکز کارآفرینی، مراکز رشد، دفتر ارتباط با صنعت، مرکز آموزش‌های آزاد، مراکز جوار دانشگاه و سایر قسمت‌های مشابه عهده‌دار این مسئولیت است.

❖ برخی از اقدامات دانشگاه‌ها در راستای توسعه دوره های مهارت افزایی

با توجه به گزارشات دریافتی از دانشگاه‌ها و مراکز، اهم اقدامات صورت گرفته را می‌توان به صورت زیر دسته بندی نمود:

- ارائه مشاوره های رایگان به دانشجویان در حوزه های کسب و کار، بازاریابی و فروش.
- عقد تفاهم نامه همکاری در حوزه آموزش با صنایع و سازمان های استان.
- ارتباط با صنایع و دستگاه های اجرایی برای برگزاری دوره های به روز جهت توانمند سازی دانشجویان.
- ایجاد شبکه ارتباطی آموزشی با دانشگاه های استان، شرکت شهرک ها صنعتی و سازمان صنعت، معدن و تجارت در برگزاری دوره های مهارتی.
- استفاده از اساتید و نخبگان صنعتی و دارای تجارب عملی در تدریس دوره های مهارتی.
- تشکیل و هدایت هسته‌های کارآفرینی، خوشه کسب و کار، تعاونی کسب و کار دانشجویی با همکاری اساتید صاحب نظر برای مهارت ورزی گروهی دانشجویان در زمینه کسب و کار.
- معرفی کارورز و کارآموز از دانشگاه‌ها و مراکز علمی و معرفی آنها به واحدهای فناور جهت گذراندن دوره‌های مهارت افزایی.
- بازدید دانشجویان و اساتید دانشگاه‌ها از پارک علم و فناوری و شرکت‌های دانش بنیان.
- تدوین قراردادهای استقرار شرکت های همکاری در مرکز نوآوری دانشگاه.
- ارتباط با مجموعه های صنعتی و کارآفرین استان برای برگزاری دوره ها و کارگاه های مختلف.
- برگزاری دوره های مهارت افزایی در مراکز جوار دانشگاه.

❖ برخی از برنامه های آتی دانشگاه‌ها جهت توسعه و ساماندهی دوره مهارت افزایی

در این قسمت برخی از برنامه هایی که دانشگاه‌ها برای توسعه و ساماندهی دوره های مهارت افزایی دنبال می‌کنند دسته بندی شده که می‌تواند مورد توجه و الگوبرداری قرار گیرد:

حوزه کارآفرینی، نوآوری و کسب و کار

- شناسایی، انتخاب و حمایت از اید های نوآورانه کسب و کار.
- راه اندازی شتاب دهنده های ایده و کسب و کار.
- برگزاری مسابقات خلاقیت و ایده پردازی.
- توجه ویژه به برنامه استارت آپ ویکندهای دانشگاهی.
- برگزاری دوره های آموزش کارآفرینی.
- برگزاری نشست های تخصصی با حضور کارآفرینان در دانشگاه.
- ارائه مشاوره رایگان کسب و کار به دانشجویان و دانش آموختگان.

حوزه آموزش و توانمندسازی

برگزاری دوره‌های مهارتی عمومی، تخصصی و شغلی
 برگزاری کارگاه‌های آشنایی با اصول شرکت‌داری، مقررات بانکی، گمرکی، ثبت
 اختراع، مالکیت فکری.
 برگزاری بازدیدهای صنعتی هدفمند برای دانشجویان.
 راه‌اندازی واحد‌های کسب و کار در دانشگاه‌ها
 بهره‌گیری از فضای مجازی برای کارآفرینی و ایده‌پردازی.
 آشنایی با روند جذب سرمایه‌گذار
 آشنایی با راهبردهای مناسب برای ورود به بازار و به‌دست آوردن حداکثر سهم بازار.

حوزه گسترش تعاملات

تعامل با سازمان فنی و حرفه‌ای جهت برگزاری دوره‌های مهارتی
 جوار دانشگاهی.
 ارتباط با شهرک‌های صنعتی و پارک‌های علم و فناوری.
 برگزاری جلسات برنامه‌ریزی مشترک با حضور مدیران
 صنایع و دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی.
 برگزاری نمایشگاه‌های دستاوردهای دانشجویی و دعوت از صنایع
 برای بازدید.
 تشکیل شورای مهارت‌افزایی با مشارکت معاونت‌های آموزشی،
 پژوهشی، دانشجویی و فرهنگی

حوزه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی

بازنگری در آموزش‌های درسی و انطباق آن با مهارت‌های مورد نیاز دانشجویان
 جهت اشتغال.
 توسعه کسب و کارهای کوچک و دانش‌محور.
 تعریف موضوع پایان‌نامه‌ها بر مبنای نیازهای صنعت.
 توجه به شرکت‌های دانش‌بنیان و هسته‌های تحقیقاتی در مراکز رشد.
 سوق دادن فعالیت‌های تیم‌های پژوهشی به مرکز نوآوری و فناوری دانشگاه.
 ترغیب و مشارکت اعضای هیات علمی، دانشجویان، پژوهشگران در فرایند
 تاسیس شرکت‌های دانش‌بنیان.

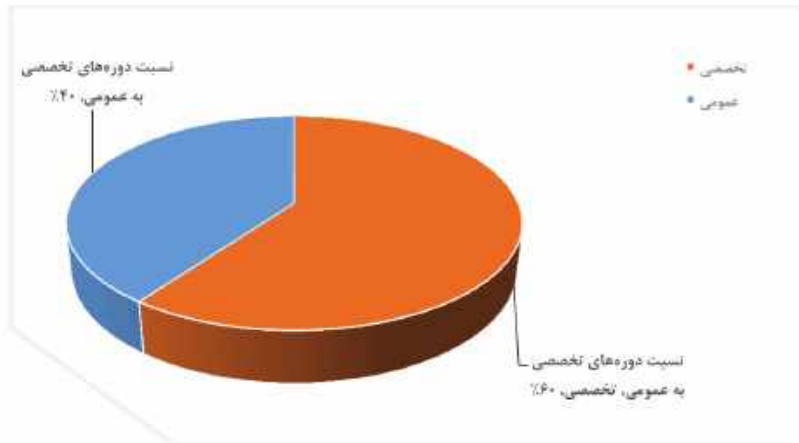

۶-۲ نمودارهای آماری

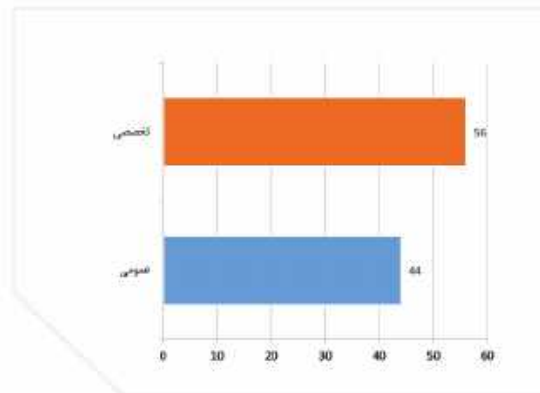
اطلاعات دوره های مهارتی برگزار شده با توجه به محدودیت زمانی بر اساس اطلاعات دریافت شده از ۵۲ دانشگاه کشور به شرح ذیل می باشد.

نسبت دوره های تخصصی به عمومی

نسبت تعداد شرکت کنندگان دوره تخصصی به عمومی

دوره های مهارت های تخصصی: مهارت هایی که دانشجویان در کنار دروس نظری خود فرا می گیرند تا زمینه استفاده بهتر و عملی تر از علوم دانشگاهی فراهم گردد.

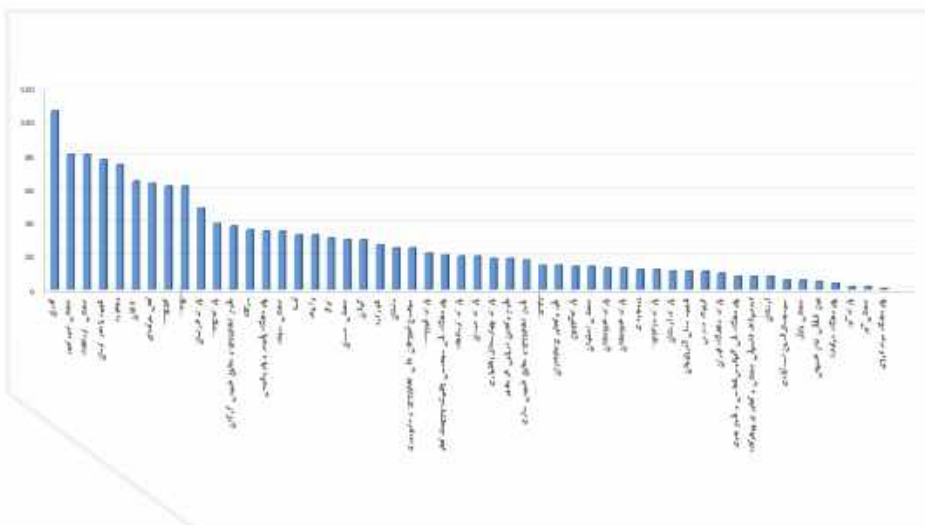
دوره های مهارت های عمومی: مهارت هایی که بطور مستقیم با رشته تحصیلی دانشجویان ارتباط نداشته ولی جهت کسب مهارت های فردی و موقعیت شغلی بهتر در آینده موثر خواهد بود.

نسبت مشارکت واحدهای صنعتی در برگزاری دوره‌ها به کل دوره‌ها

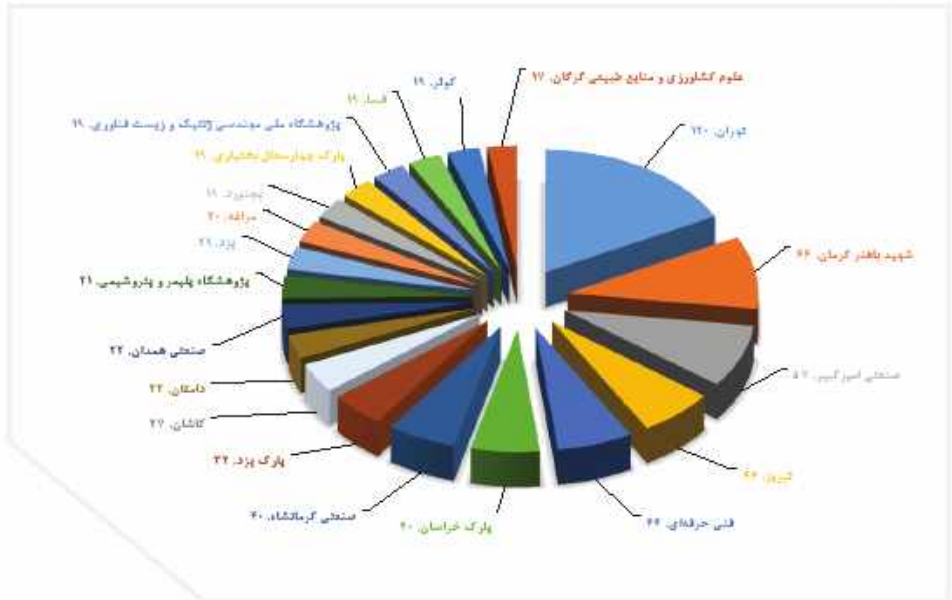
۱۴ درصد دوره های برگزارشده در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی با مشارکت واحدهای صنعتی و دستگاه های اجرایی صورت گرفته است.

تعداد دوره های برگزار شده در دانشگاه ها

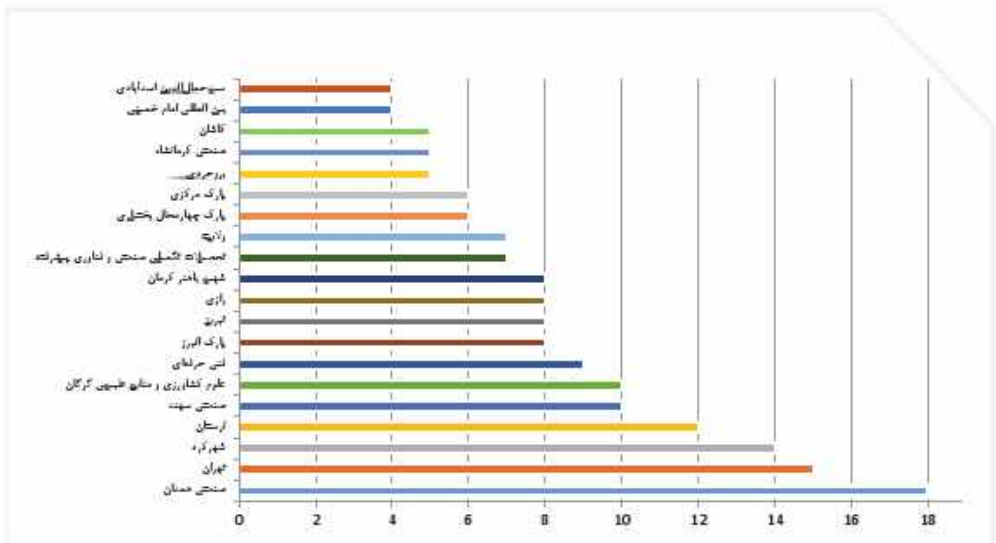

دوره های مهارت افزایی در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی

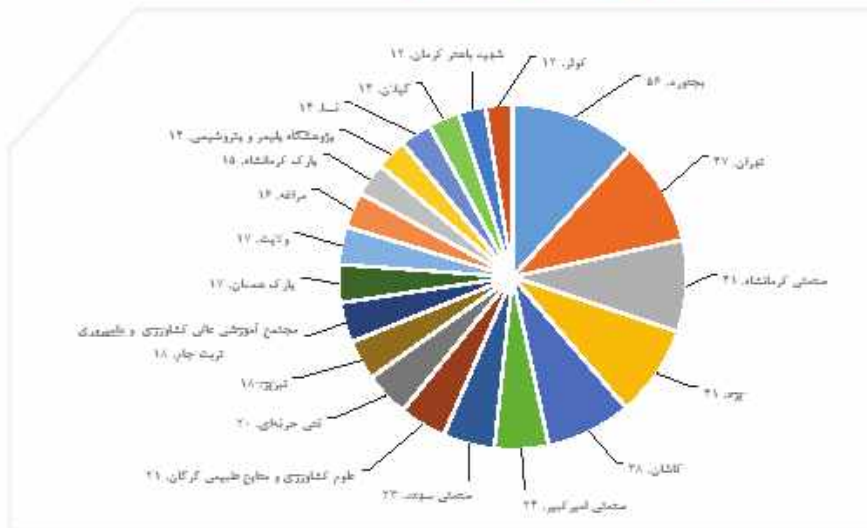
۳۰ دانشگاهی که بیشترین دوره تخصصی را برگزار کرده اند

۳۰ دانشگاهی که بیشترین دوره را با مشارکت واحدهای صنعتی برگزار نموده اند

۲۰ دانشگاهی که بیشترین دوره عمومی را برگزار نموده اند.

۶-۳ مهارت‌های پیشنهادی

با بررسی‌های انجام شده در خصوص مهارت‌های لازم برای اشتغال دانشجویان، ساختار و دوره‌های پیشنهادی در چهار سطح مهارت‌های تخصصی دانشگاهی، عمومی، فنی و حرفه‌ای و فردی ویژه دانشجویان و دانش‌آموختگان دسته‌بندی شده‌اند. طول مدت و تعاریف دوره‌ها توسط هر دانشگاه متناسب با اولویت‌های بومی و منطقه‌ای می‌تواند طراحی و در گواهی‌های صادر شده از طرف دانشگاه‌ها مندرج گردد.

مهارت‌های تخصصی دانشگاهی:

مهارت‌هایی که لازم است دانشجویان حین تحصیل در کنار دروس نظری خود فرا می‌گیرند تا زمینه استفاده بهتر و عملی‌تر از مفروضات فراگرفته فراهم گردد.

مهارت‌های عمومی:

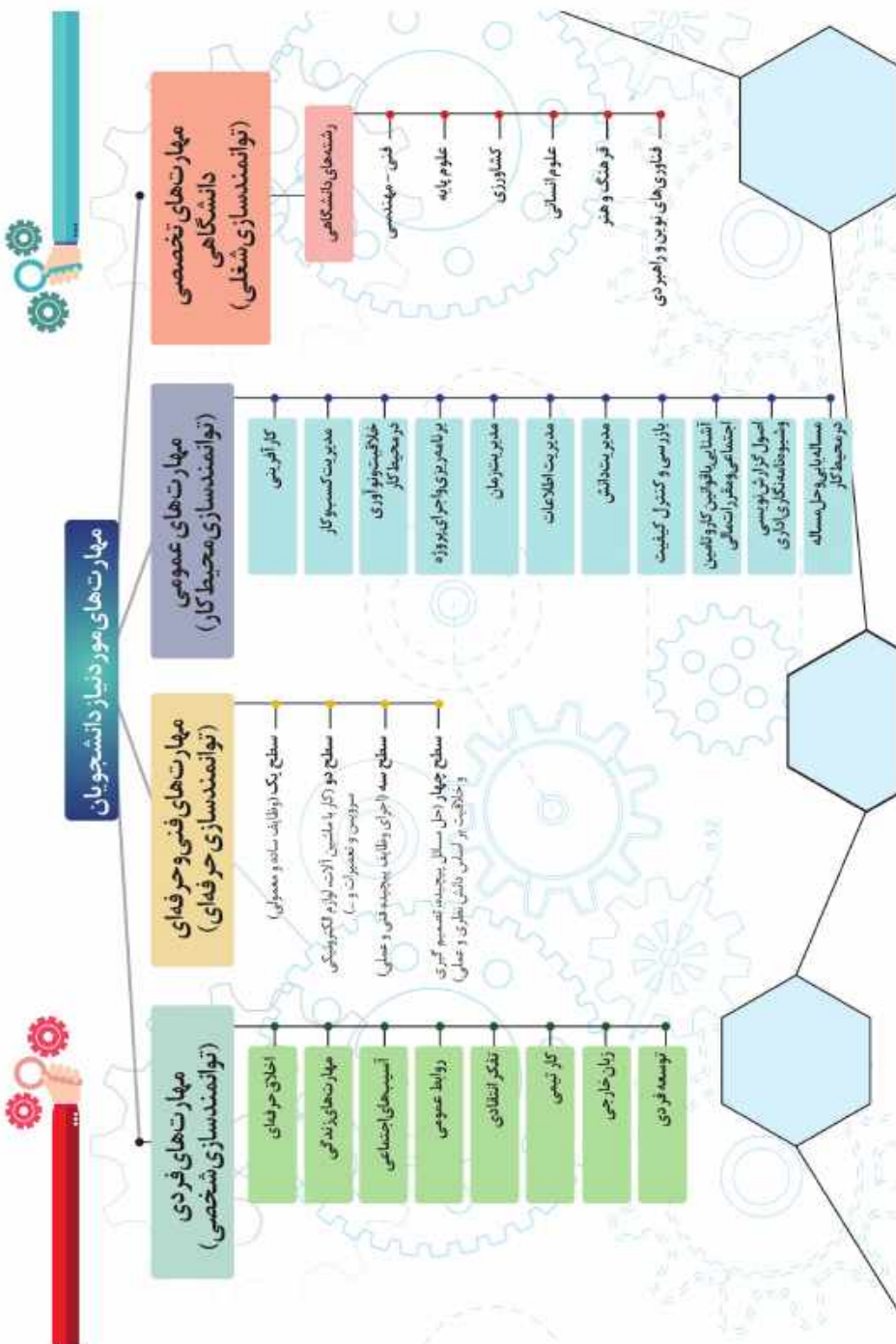
مهارت‌هایی که به دانشجویان و دانش‌آموختگان کمک می‌کند که بتوانند در یک محیط کار واقعی به عنوان فردی مؤثر و مفید مسئولیت‌های محوله‌شان را سازماندهی و اجرا نمایند.

مهارت‌های فنی و حرفه‌ای:

مهارت‌های حرفه‌ای که دانشجویان حین تحصیل فرا می‌گیرند ولی به طور مستقیم به رشته آنها ارتباط نداشته ولی می‌تواند جهت کسب موقعیت شغلی در جامعه و یا انجام فعالیت‌های بین‌رشته‌ای در صورت ضرورت، کمک کند.

مهارت‌های فردی:

مهارت‌هایی که دانشجویان در راستای توسعه فردی، کسب مهارت‌های زندگی و سایر توانمندی‌های اجتماعی کسب می‌نمایند.

۷ / تجربیات موفق دانشگاه ها

در بسیاری از دانشگاه های کشور برگزاری دوره های مهارتی مورد توجه قرار گرفته است و برای ساماندهی چنین دوره هایی ساختارهایی را طراحی و بر اساس آن برنامه ریزی های لازم صورت می گیرد. به منظور ارائه برخی از تجربیات دانشگاه های کشور طرح کارآوی دانشگاه امیرکبیر و طرح بیست مهارت در بیست سالگی دانشگاه خوارزمی همچنین مدرسه اشتغال دانشگاه صنعتی شریف که گزارش فعالیت های خود را به دفتر ارتباط صنعت اعلام نموده اند به عنوان نمونه انتخاب و ارائه می گردد.

۷-۱ طرح کارآوی (کارآموزی، کارورزی و کاربایی)

طرح کارآوی دانشگاه صنعتی امیر کبیر با هدف ساماندهی امور کارآموزی، کارورزی و کاربایی دانشجویان برنامه ریزی و اجرا می گردد. دانشجو در دوره کارآموزی علاوه بر آشنایی با تجهیزات و فناوری های صنعت با محیط ها و فضاهای کاری نیز آشنا می شود. به منظور آشنایی دانشجویان با محیط های کاری واقعی، دانشگاه طی هماهنگی های بعمل آمده با صنایع مختلف، دانشجویان سال آخر و در آستانه فارغ التحصیلی را جهت گذراندن دوره کارورزی و حضور یافتن در محل کار همانند یک فرد شاغل معرفی می نماید تا ضمن آشنایی با محیط های شغلی، صنایع نیز در صورت نیاز بتوانند از میان ایشان افرادی را استخدام نمایند. از سویی دیگر انتخاب و یافتن شغل مناسب دغدغه بسیاری از دانشجویان علی الخصوص افرادی که فارغ التحصیل شده و یا در آستانه فارغ التحصیلی هستند می باشد. دانشگاه در صدد است ضمن هماهنگی با صنایع و ارگانهای مختلف بتواند از بین فارغ التحصیلان دانشگاه افراد توانمند را معرفی نماید، که این مهم از طریق معرفی بازارهای کار از طریق وب سایت کارآوی صورت می پذیرد.

آتجه در وب سایت کارآوی خواهید دید:

www.karaway.aut.ac.ir

برای دانش آموختگان

ارسال رزومه

کارآزوی تحصیلی با برای دانش آموختگان فراهم کرده تا فرصت دیده شدن و جذب توسط مراکز کشور را داشته باشند

ارسال رزومه

مشاوره های کاربردی

برگزاری مشاوره های کاربردی و استخدام با شرکت صنایع و دانش آموختگان

مشاوره استخدامی

ارائه مشاوره به سازمانها جهت گزینش و استخدام نیروهای مؤثر و کارآمد

برای صاحبان مشاغل

تست آگهی شغلی

صاحبان مشاغل می توانند با تست نام و تست آگهی های شغلی از فرصت استخدام دانش آموختگان دانشگاه های برای کشور بهره مند شوند

تست آگهی

مشاوره کاربردی

ارائه خدمات مشاوره به دانش آموختگان جهت یافتن فرصت های بهتر شغلی

بانک آگهی شغلی

تست و نمایش فرصت های استخدام در سازمانها و صنایع برای دانش آموختگان

۲-۷ طرح دانشگاه خوارزمی در زمینه مهارت افزایی دانشجویان و دانش آموختگان

مجموعه برنامه‌های دانشگاه خوارزمی در چهار عنوان کلی زیر ارائه شده است:

۱. برنامه های مهارت افزایی
۲. برنامه های مربوط به اشتغال و کارآفرینی
۳. برنامه های مربوط به کارآموزی
۴. برنامه های تحول آموزشی و درسی

دانشگاه خوارزمی در راستای مهارت افزایی دانشجویان طرح های ذیل را برنامه ریزی و اجرا می نماید:

طرح ملی بیست بیست (بیست مهارت در بیست سالگی)
 طرح دما (دانش و مهارت اشتغال)
 طرح تاک (توسعه ایده های کارآفرینی)

طرح ملی بیست بیست (بیست مهارت تا بیست سالگی)

در این طرح، مهارت‌های کلیدی و اشتغال را که دانشجویان همزمان با آموزش آکادمیک برای افزایش اشتغال‌پذیری می گذارند، نحوه آموزش و ... شناسایی و معرفی می‌شود. این طرح بر مهارت های پایه، شایستگی‌های کلیدی و به طور کلی مهارت‌های نرم اصرار دارد.

اهداف طرح:

کاهش نرخ بیکاری دانش آموختگان از طریق افزایش مهارت‌های کلیدی
 تکمیل آموزش‌ها و شایستگی‌های حرفه‌ای دانشجویان کشور
 توسعه نهادی در آموزش عالی با رویکرد مهارت آموزی و اشتغال پذیری

- بیش از ۱۱۰۰ نفر از دانشجویان از سال ۱۳۹۵ مهارت‌های طرح بیست بیست را گذرانده اند.

مهارت های ارائه شده در طرح بیست بیست

۱۱ خوداندگیزشی	۱ کار گروهی
۱۲ تفکر انتقادی	۲ مهارت های ارتباطی
۱۳ توانایی بهره گیری از زبان خارجی	۳ تصمیم گیری
۱۴ مذاکره	۴ حل مسئله
۱۵ قابلیت بررسی و پذیرش عقاید مختلف	۵ نحوه جستجوی شغل
۱۶ فکر ابداعی (نوآوری)	۶ برنامه ریزی
۱۷ آگاهی های مربوط به سازمان، بنگاه و تجارت	۷ نحوه استفاده و تحلیل اطلاعات
۱۸ ایده پردازی و ارزیابی ایده ها	۸ رهبری
۱۹ مهارت های نوشتن	۹ خلاقیت
۲۰ توانایی سخن گفتن در جمع	۱۰ فناوری ارتباطات و اطلاعات

✦ طرح دما (دانش و مهارت‌های اشتغال)

مهارت‌های ارائه شده در طرح دما

۱. خلاقیت در کار، بنگاه و سازمان
۲. مهارت‌های نوشتن (رزومه، گزارش کار، نامه اداری و ...)
۳. مهارت‌های ارتباطی
۴. مصاحبه شغلی
۵. نحوه جستجوی شغل

✦ طرح تاک (توسعه ایده‌های کارآفرینی)

برخی دانشجویان علاقمند هستند پس از فارغ التحصیلی کسب و کار مستقلی راه اندازی کنند و کمتر به استخدام فکر می‌کنند. افزایش مهارت‌های راه اندازی و مدیریت کسب و کار باعث می‌شود این دانشجویان کمتر در کسب و کار با شکست مواجه شوند. بر اساس این ضرورت، مرکز کارآفرینی دانشگاه خوارزمی طرحی به نام تاک (توسعه ایده‌های کارآفرینی) را از سال ۱۳۹۴ برنامه ریزی و اجرا کرده است و تا به امروز ۱۰ دوره برای دانشجویان رشته‌های مختلف برگزار کرده است. در این طرح دانشجویان از مهارت ایده پردازی تا توسعه کسب و کار را فرا می‌گیرند.

مهارت‌های ارائه شده در طرح تاک

۱. ایده پردازی
۲. ارزیابی ایده‌ها
۳. بازاریابی
۴. مدیریت هزینه و توسعه کسب و کار

۷-۱ طرح مدرسه اشتغال شریف

مدرسه اشتغال شریف چیست؟

یک دوره ی تحصیلی مهارتی تجربی است که در فرآیند دوره چند ماهه به دانشجویان کمک می کند خود را بهتر بشناسند، حرفه ی مناسب خود را پیدا کنند، با یادگیری مهارت های کسب و کار برای آن آماده شوند و مسیرشان را در فضای کسب و کار شروع کنند. همچنین کم کردن فاصله توانمندی های دانشجویان و نیازمندی های بازار کار و ورود راحت تر آنها به این فضا نیز از اهداف این دوره است. ۱۳۹۴ مدرسه اشتغال شریف توسط مرکز کارآفرینی دانشگاه صنعتی شریف در تابستان ۱۳۹۴ ایجاد شد و به عنوان اولین مدرسه ی اشتغال در کشور (CAREER SCHOOL) فعالیت خود را آغاز کرده است.

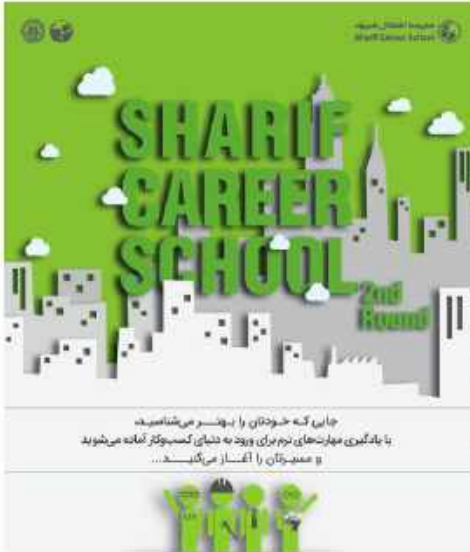

گام مهارت آموزی

دانشجویان تیم های ۵ الی ۷ نفره تشکیل دادند. هر تیم برای حل یکی از مشکلات موجود در دانشگاه قدم برداشت و از راهکار پیشنهادی خود در حضور مربیان مهارت آموزی دفاع کرد. هدف از این کار، کسب تجربه فعالیت در قالب یک تیم بوده و در نهایت در جلسه ای تیم ها نتایج و دستاوردهای خود را در حضور مدیران منابع انسانی شرکت های حامی و مسئولین دانشگاه ارائه کردند.

گام خودشناسی

در این گام شرکت کنندگان با انواع بیک شغلی آشنا شدند و با بهره گیری از آزمون های روانشناسی، آموزش و مشاوره شغلی به شناسایی نیازها، استعدادها، علایق، نگرش ها و ارزش ها، مدل رفتاری و در نهایت بیک شغلی مناسب شان پرداختند. همچنین با برگزاری روز حامیان، دانشجویان شناخت بهتری از محیط کاری شرکت های حامی به دست آوردند.

دوره هنر مهارت‌افزایی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

جلسات مشاوره فردی

پس از طراحی مسیرهای شغلی، دانشجویان در جلسات مشاوره و کوچینگ به صورت شخصی و فرد به فرد مسیرهای خود را با مشاوران شغلی ارزیابی، بررسی و تکمیل می‌نمایند.

طراحی مسیر شغلی

در انتهای گام خودشناسی، دانشجویان با استفاده از درک و شناخت عمیق تر نسبت به ویژگی‌ها، توانایی‌ها، استعدادها، انگیزه‌ها و علایق خود، گام بعدی برای شروع درست و هدفمند مسیر شغلی‌شان را برمی‌دارند. در کارگاه‌های طراحی مسیر شغلی، مشاوران نکاتی را که دانشجویان باید در نظر بگیرند با آن‌ها مطرح می‌کنند.

گام کارآموزی

پس از شروع گام کارآموزی، دانشجویان در دو اتاق مصاحبه شرکت کردند. هدف از اتاق مصاحبه اول کاندید شدن دانشجویان برای کارآموزی در شرکت‌های حامی و همچنین آموزش‌های بیشتر و مفیدتر با توجه به نیازهای خاص بوده است. با توجه به بازخوردهای اتاق مصاحبه اول کلاس‌هایی برای توانمندسازی دانشجویان برگزار شد و در اتاق مصاحبه دوم افراد برگزیده برای کارآموزی انتخاب شدند.

مدرسه اشتغال شریف شامل سه مرحله

مدرسه اشتغال شریف Sharif Career School

دوره های مهارت افزایی در دانشگاه ما و مراکز آموزش عالی

خرداد ۹۷

مهر ۹۷

خرداد ۹۷

تاب ۹۷

مهر ۹۷

شهریور ۹۷

مهارت آموزی

کارآموزی

پروژه مهارت

تمرینی برای ساخت
۱۱ تیم ۵ الی ۷

۳۸۰ نفر
و تسهیل گر

مهارت آموزی

- مهارت های خودکارآمدی
- مهارت های تعامل با افراد
- مهارت های تعامل با محیط کار
- مهارت های مدیریت مسیر حرفه ای
- مهارت های مدیریت شیوه زندگی

۵۳۶۰ نفر ساعت کارگاه
و کلاس آموزشی

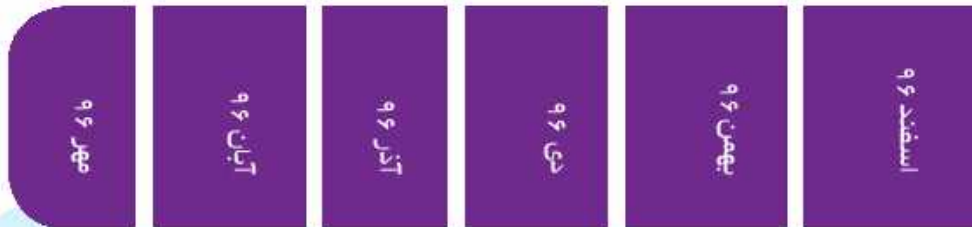
کارآموزی

شروع کارآموزی در ۸ شرکت، همراه
اول رهنما، ایرانسل رایتل شرکت
سولیکو مهندسی مشاوره،
پرشیا خودرو وادا و دفتر مدرسه
اشتغال شریف صورت گرفت و ۷۰
نفر برای کارآموزی اعلام آمادگی
کردند که از این تعداد ۲۲ درصد
در شرکت های حاصی، ۱۴ درصد
در واحدهای داخل دانشگاه، ۱۴
درصد در شرکت های دیگر مشغول
به کار شدند و ۱۷ درصد وارد حوزه
کارآفرینی و استارتآپی شدند.

هر نفر ۱۰۰۰ ساعت کارآموزی

خودشناسی شغلی، مهارت آموزی و کارآموزی می باشد

خودشناسی شغلی

خودشناسی شغلی

- آشنایی با نیازهای اساسی گلستر
- شناخت توانایی ها و گروه های استعدادی
- شناخت مدل های رفتاری (DISC)
- مدیریت برخورد
- تله های ذهنی
- پارادایم شیفت

۴۷۰۰ نفر ساعت کارگاه
و کلاس آموزشی

کوچینگ فردی

کوچینگ فردی

رفع موانع ذهنی و کمک به توسعه فردی افراد و اقدام در مسیر اهداف فردی

۳۵۰ نفر ساعت کوچینگ فردی

پروژه

آموزی

تیم و کار تیمی
نفره در ۳۰ روز

عزت مشاوره
ی پروژه ها

نیاز سنجی آموزشی

استفاده از ابزارهای پروژه منابع انسانی جهت بررسی جایگاه و موقعیت های شغلی در شرکت های حامی برای برقراری بیشترین تناسب بین شغل و شاغل

۸ / جمع بندی:

دارا بودن مهارت یکی از مهمترین توانمندی های مورد نیاز برای احراز هر شغل بوده و وزارت عتف به عنوان یکی از اصلی ترین رکن های تامین نیروی انسانی متخصص در کشور در تلاش است تا با همکاری دانشگاه ها بسترهای لازم برای کسب مهارت های مورد نیاز دانشجویان را در طول دوران تحصیل فراهم آورد. اهم اقداماتی که می بایست در راستای نیل به این مهم به آن توجه نموده و در جهت بهبود دوره های مهارت افزایی دانشجویان از آن بهره مند گردید، عبارتند از:

۸-۱ ساماندهی دوره های مهارت افزایی در دانشگاه ها

خوشبختانه فعالیت گسترده ای در دانشگاه ها آغاز شده و نتایج مفیدی نیز در برداشته است. اما ساماندهی و استفاده بهینه از امکانات و ظرفیت ها به نظر می رسد. در این راستا مناسب است مطالعات جامع به منظور شناسایی وضعیت دانشجویان و تعیین مهارت های شغلی و حرفه ای مورد نیاز و متناسب با شرایط دانشجویان در هر دانشگاه صورت گرفته و دانشگاه ها پس از تدوین برنامه های مناسب با شرایط منطقه ای خود، نسبت به برگزاری منظم آن اقدام نمایند.

۸-۲ هماهنگی و برگزاری دوره های مهارتی با مشارکت صنایع و سازمان های تخصصی

صنایع و سازمان های تخصصی به منظور ارتقای توان علمی و فنی خود و همچنین آشنایی با فناوری های جدید نیاز به دانش آموختگان با مهارت های خاص دارند. بدین منظور مناسب است دانشگاه ها با ساماندهی چنین دوره های مهارتی با مشارکت سازمان ها و دستگاه های اجرایی برای دانشجویان در دانشگاه ها، علاوه بر کمک به اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی، به ارتقای فنی واحد های عملیاتی نیز کمک نمایند. این برنامه موجب ارتباط دانشگاه ها در استان و منطقه با سازمان ها و مراکز تخصصی هم جوار در جهت تعریف و اجرای دوره های مهارتی و تخصصی به صورت مشترک می گردد.

۸-۳ فعال سازی ساختارهای مشاوره شغلی و کارایی در دانشگاه ها

شرایط متغیر و پیچیده بازار کار و کمبود اطلاعات مستند، ایجاب می نماید که دانشگاه ها در این حوزه فعال شده و راهنمایی های لازم را به دانشجویان ارائه نمایند. شناسایی و مستندسازی تجارب موجود دانشگاه ها و همچنین تدوین تجارب موفق دانشگاه ها می تواند به سایر دانشگاه ها در ایجاد و فعال نمودن ساختارهای مشاوره شغلی و کارایی کمک نماید.

۸-۴ توسعه دوره های کارآفرینی و رویدادهای فناورانه

در راستای توسعه دوره های کارآفرینی و برگزاری دوره های کارآفرینی و برگزاری استارت آپ ها، دانشگاه ها می بایست نسبت به برگزاری دوره ها فوق با همکاری مراکز رشد و پارک های علم اقدام نموده و روش های توسعه فعالیت های کارآفرینان مستند و ترویج نمایند.

۸-۵ اجرای مناسب تفاهم‌نامه همکاری با سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

ضروری است دانشگاه‌ها اقدامات لازم به منظور توسعه دوره‌های مهارتی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، طراحی و تعریف دوره‌های مهارتی متناسب با سطح معلومات دانشجویان، توسعه مراکز جوار دانشگاه و جایگزینی دوره‌های مهارتی سازمان را با بخشی از دوره کارآموزی بپذیری نمایند.

۸-۶ برگزاری مسابقات حرفه‌ای

برگزاری مسابقاتی دارای محتوای علمی که نگاه اشتغالی مهارتی دارند و تقدیر از برگزیدگان، می‌تواند علاوه بر بهره‌برداری از هیجانات دانشجویان، آنان را در ارتقاء توانمندی‌های مهارتی و کشف فرصت‌های شغلی یاری نماید. در این راستا استفاده از ظرفیت شرکت‌ها و ساختارهای مرتبط با کارآفرینی و مشارکت شرکت‌های بزرگ صنعتی می‌تواند مفید باشد.

۸-۷ ساماندهی و افزایش کیفیت دوره‌های کارآموزی

ساماندهی دوره‌های کارآموزی با هدف بهبود کیفی دوره‌ها، برگزاری دوره‌های کارآموزی با همکاری صنایع و دستگاه‌های اجرایی، تدوین بسته‌های تشویقی برای استادان راهنما برای مشارکت موثر و سازنده در امر کارآموزی و همچنین اصلاح و بررسی نظام کارآموزی براساس استانداردهای بین‌المللی جدید بسیار حائز اهمیت می‌باشد.

۸-۸ رصد اشتغال و ارزیابی بازار کار

ایجاد نظام اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشی به ذی‌نفعان در رابطه با وضعیت اشتغال هر یک از رشته‌های دانشگاهی به منظور شفاف‌سازی و آگاهی بخشی و همچنین رصد آمار و اطلاعات در خصوص رشته‌های آموزشی می‌تواند در کاهش نرخ بیکاری دانش‌آموختگان دانشگاهی موثر باشد. استفاده موثر از شبکه دانش‌آموختگان هر دانشگاه جهت بهبود همکاری‌های دانشگاه با جامعه و صنعت و همچنین ایجاد فرصت‌های شغلی و کارورزی برای دانشجویان نیز حائز اهمیت بوده و از طرح فوق در این راستا نیز می‌توان استفاده کرد.

۸-۹ نظام صلاحیت حرفه‌ای

چارچوب صلاحیت حرفه‌ای، ابزاری است جهت طبقه‌بندی، توصیف و توسعه صلاحیت‌ها که به استانداردهایی صلاحیت‌ها و ارزیابی نتایج یادگیری کمک می‌کند. به منظور تحقق نظام صلاحیت حرفه‌ای می‌بایست اقدامات، سازوکارها و تعاملات بین‌نهادی که منجر ایجاد توسعه و به رسمیت شناختن یک صلاحیت می‌شود، ساماندهی گردد. مناسب است روش‌های همکاری با ساختارهای موجود برای هم‌افزایی و هماهنگی بین فعالیت‌های دانشگاه‌ها و الزامات حرفه‌ای مورد نیاز تدوین گردد. همچنین اجرای طرح‌های مشترک با سازمان‌های موجود صلاحیت حرفه‌ای می‌تواند به هدفمند شدن آموزش‌های دانشگاهی و افزایش توان مهارتی دانشجویان کمک نماید.

۸-۱۰ بهبود محتوای آموزشی برنامه‌های درسی

بهبود محتوای آموزشی برنامه‌های درسی از لحاظ مهارتی و همچنین اجرای دقیق و کامل بخش‌های عملی و کارگاهی و آزمایشگاهی حائز اهمیت جدی بوده و متناسب است اقدامات گسترده و دقیقی در این حوزه صورت گیرد.

